MARC
10 N Tiha nedelja
11 P Koleta
12 T Gregorij
13 S Evrazija
14 Č Matilda
15 P Longin
16 S Marija, spok.
17 N Cvetna ned.
18 P Ciril Jeruz.
19 T Jožef
20 S Patricij

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

[Geslo: Za verę in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage]

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 54. IN TWO PARTS — PART I. CHICAGO, ILL., TOREK, 19. MARCA — TUESDAY, MARCH 19, 1940 V DVEH DELIH — I. DEL LETNIK (VOL.) XLIX.

Nevarnost za Balkan zmanjšana - Welles obiskal papeža

Naziji objavljajo, da pride kmalu do zgodovinsko važnega pakta med Nemčijo, Rusijo in Italijo, po katerem se ima zasigurati varnost za Balkan. — Tudi Turčijo upa pridobiti Nemčija na svojo stran.

Berlin, Nemčija. — Male balkanske države so bile že celi čas, odkar je izbruhnila sedanje vojna, v strahu, da utegne na nje past glavno breme vojne, ker se na njih križajo interesi štirih sil, in nemalo so se bale, da utegne letošnja pomlad postati usodna za nje. Dogodki zadnjih časov pa so znatno preokrenili položaj njim v prid, da lahko zdaj ne samo svobodneje dihajo, marveč celo upajo, da jim bo prizanesla šiba vojne.

Na Balkan so gledale, kakor je bilo že večkrat omenjeno, tri sosednje velesile, namreč Nemčija, Italija in Rusija, od katerih je vsaka skušala zasidrati svoj vpliv tam, in druga je gledala na drugo z ljubosumnostjo. Kakor se je moglo razvideti,med Nemčijo in Rusijo ta borba ni bila tako ostra, pač pa je bilo tem bolj očitno nasprotstvo Italije, in sicer napram obema ostalima. Z Nemčijo je bila Italija sicer v zavezništvu, toda glede Balkana ni poznala prijateljstva, kajti smatrala je edino samo sebe za pokroviteljico nad tem kotom Evrope in vsak korak, ki bi ga Nemčija tamkaj podvzela, bi se smel izvršiti le z njenim izrecnim privoljenjem. Še bolj ostro je nasprotovala Italija morebitni ruski ekspanziji na Balkan.

Med tem, ko so se te tri velesile teple za Balkan in je obstojala nevarnost, da utegnejo morebiti priti do kakega sporazuma, da si ga med seboj razdelijo, je pa grozila nevarnost še od četrte strani, namreč od zapadnih dveh držav, Anglije in Francije. Možnost je namreč obstojala, da boste ti dve uporabili priliko ter preko Balkana udarili na Nemčijo, s čimer bi države tamkaj postale novo in glavno evropsko bojišče.

Te dni pa nazijski krogi objavljajo, da je prišlo do novega razvoja evropskih dogodkov, kateri na eni strani pomeni veliko diplomatsko zmago za Nemčijo, na drugi strani pa nudi balkanskim državam upanje, da jim utegne biti z najhujšim vendarle prizaneseno. Trdijo namreč, da je prišlo med Nemčijo, Rusijo in Italijo do sporazuma, ki bo zgodovinsko važen. Poleg gospodarskega značaja bo ta vseboval, kakor pravijo, tudi pakt, po katerem se vse tri obvežejo, da ima ostati na Balkanu "status quo," namreč, da ne bo nobena od njih skušala, izpremeniti točasnih državnih meja tamkaj. Na ta način bi bila balkanskim državam zasigurana varnost od vseh treh. Istočasno bi Anglija in Francija ne imeli nobenega povoda, da bi udarili na nje.

Naziji dalje trdijo, da obstoja velika možnost, da se tudi Turčija obrne od zapadnih dveh držav ter prične sodelovati z novo trozvezo. Ruska zmaga na Finskem, pravijo, je namreč rodila podobne posledice, kako svoječasni sporazum v Monakovem, namreč, da je vzela Angliji prestiž pri malih državah, češ, da te ponovno lahko zopet vidijo, kako malo se jim je na Anglijo zanesti.

ODPUSTITVE PRI WPA

Skoraj ena tretjina bo odpuščena do konca junija.

—o—

Washintgon, D. C. — Kakor se vodstvo WPA vladnih relifnih del izraža, se bodo z aprilom pričeli odpuščati delavci s te ustanove in se bo to nadaljevalo do konca junija. Točasno je zaposlenih na WPA projektih okrog 2,300,000 oseb in prizadetih od odpustitve jih bo skoraj ena tretjina, namreč 700,000. Vzrok temu koraku je dal kongres, ko je za letošnje leto nakazal okrog 750 milijonov dolarjev manj za WPA kakor za lansko leto. — V Illinoisu bo odpuščenih okrog 60,000 delavcev.

—o—

NEPOJASNJENE POŠILJKE S KITAJSKE

Milwaukee, Wis. — Mestni kontrolor Wendt je v pravi zadregi, kam naj spravi vse velike pošiljke, ki jih dobiva zadnje dni s Kitjaske,in, ki jih nikdar ni naročil. Do konca zadnjega tedna je prejel deset zobojev raznega blaga, o katerem so se izvedenci izrazili, da je velike starinske vrednosti.Obveščen pa je,da je na potu še celih 28 takih zabojev. Pošiljke nosijo naslov "Miss E. Leppich, care of Wendt," toda o tej Miss Leppich še Wendt ni slišal. Domneva pa, da je s celo stvarjo v zvezi njegov sin, ki služi kot častnik ameriške marine v Pekingu, namreč, da je on znan z Miss Leppich, ta pa, da odpravlja te dragocenosti v Ameriko, da ne padejo Japoncem v roke.

—o—

PREISKUŠAJO SKRIVNOSTNE ŽARKE

Oakland, Cal. — Armadni časniki so zadnji petek prisostvovali predstavi, ki jim jo je priredil neki izumitelj, po imenu Otto H. Mohr, in ki je bila nekaj nenavadnega. Ta mož, že starejši po letih, je sestavil neki instrument, s katerimi se proizvajajo skrivnostni žarki, kateri utegnejo igrati še važno vlogo na vojaškem polju. Kakor je izumitelj s predstavo dokazal, je mogoče s temi žarki na daljavo zanetiti eksplozivne snovi. Na ta način bi bilo mogoce, pognati v zrak v slučaju vojne zaloge municije in gasolina sovražne države. Kako aparat deluje, izumitelj ni razložil, dejal le, da odvisi od solnčne svetobe in elektrike.

KARL SE UPIRA NAZIJEM

Ne pristane na predlog glede kontrole proizvodnje.

—o—

Bukaresta, Rumunija. — Iz uradnih krogov se je izvedelo, da rumunski kralj Karl in njegova vlada ne namerava pristati na predlog Nemčije, po katerem bi prišla Rumunija docela pod njeno pokroviteljstvo. Predlog Nemčije se baje glasi, naj ji Rumunija da popolni monopol nad svojimi izvozi, zlasti nad oljem in žitom; dalje, naj pošlje vlada domov večino svojega mobiliziranega vojaštva, katerega ima zdaj pod orožjem nad milijon in pol, ter naj ga porabi za delo na polju in v industriji; in končno, naj se sprejme v vlado eden nazijskih pristašev. Nasprotno pa bi Nemčija garantirala Rumuniji njene sedanje meje in pospešila proizvodnjo njenega poljedelstva in industrije do rekordne višine. — Karl se upira predlogu zato, ker vidi, da bi s tem Rumunija takorekoč docela izgubila samostojnost.

—o—

FEDERALNA VLADA ARETIRALA GOVERNERJA

Macon, Georgia. — Federalna policija je zadnji petek zvečer aretirala governerja države Georgia, E. D. Riversa, pod obdolžbo, da se ni pokoril odločitvi sodišča. Vendar pa je bil kmalu nato izpuščen ter se bo obravnava vršila prihodnji petek. Afera, ki se je zdaj zaključila z aretacijo, se je pričela začetkom decembra,ko je dal governer odstaviti načelnika departmenta za ceste, W. L. Millerja, in, ker se ta ni hotel prostovoljno ukloniti, ga je dal s silo odstraniti iz urada ter zastražiti vrata z državno milico. Miller se je pritožil na sodišče, ki je odločilo v njegov prid, namreč, da ga governer ni imel pravice odstaviti. Toda governer tega ni upošteval, na kar se je Miller obrnil še na federalno sodišče in, ko je governer prezrl poziv tudi od te strani, je prišlo do aretacije.

FINSKA ODOBRILA MIROVNI PAKT

Helsinki, Finska. — Zadnje dejanje rusko-finskega spora se je odigralo zadnji petek zvečer, ko je finski parlament odobril mirovni sporazum, že prej sklenjen, in sicer z večino 145 glasov proti trem. Isti dan je pričela finska armada izpraznjevati ozemlja, ki jih dobi Rusija.

PO KAT. SVETU

— Milwaukee,Wis.—Tukajšnje mesto bo imelo kmalu podobne svečanosti, kakor so se vršile pred kratkim v Chicagi. Sprejelo in ustoličilo bo namreč novega nadškofa Kileya, ki prispe semkaj iz Trentona 27. marca.

— Buffalo, N.Y. —Ne samo javnost kot taka, marveč tudi številne skupine delavstva odobravajo skupno pastirsko pismo, izdano nedavno od ameriških škofov glede socijalne in gospodarske preureditve. Med temi je tudi unija premogarjev in neka unija železničarjev.

— Lucern,Švica.—Kakor poroča neki tukajšnji katoliški list, se na ozemlju bivše Avstrije ne bo imenoval noben novi škof, vsaj začasno ne. V poštev bi prišla škofija v Gurch, katere škof je jeseni odšel v pokoj; škofijo upravlja posebni vikar.

— Berlin,Nemčija.—Ker so v Nemčiji vsled vojne že itak do skrajnosti pičlo odmerjena živila, ni bilo v tej državi po odloku škofov nikakih obveznosti glede posta in zdržka tekom postnega časa.

—o—

DEMONSTRACIJE PROTI FRANCIJI

New York, N. Y. — Okrog 35 moških in žensk je skušalo zadnji petek vprizoriti demonstracije pred tukajšnjim francoskim konzulatom, a jim je policija načrt preprečila, na kar je prišlo z njo do pretepa in nato do aretacije 12 razgrajačev, ki pa so bili pozneje izpuščeni. Kakor se je izvedelo, so se izgredi vprizorili v protest proti odloku francoske vlade, po katerem bi morali španski begunci zapustiti Francijo, ako nimajo kakega sorodnika v francoski armadi, ali pa, ako sami ne stopijo vanjo. Francosko poslaništvo pa je podalo izjavo, da njegova vlada ni izdala nikakega takega odloka in ga tudi ne namerava.

RESNO MIROVNO DELO

Welles obiskal visoke italijanske osebnosti in končno papeža Pija. — Ta obljubil sodelovanje za mir.

—o—

Rim, Italija. —Koncem tedna se je ameriški odposlanec Welles ponovno mudil v Rimu, kamor je prispel po končanem obisku v Berlinu, Parizu in Londonu, in bil je do skrajnosti zaposlen z razgovori z raznimi vodilnimi osebnostmi.

Tako je v soboto zjutraj bil Welles sprejet v avdijenci pri kralju Emanuelu. Kmalu nato je imel konferenco z zun. ministrom Cianom, zvečer pa je imel daljši razgovor z Mussolinijem. V vseh treh slučajih, kakor se trdi,se je povdarjalo, da započeto delo za mir ne sme biti brez uspeha.

V ponedeljek zjutraj pa je šel Welles na obisk v Vatikan, k papežu Piju. Kakor se je izvedelo, je dal papež pri tem trdno zagotovilo, da bo zastavil vse svoje moči v podporo predsedniku Rooseveltu, ako bo ta podvzel kako konkretno mirovno akcijo.

Sedanjemu Wellesovemu obisku v Rimu je italijansko časopisje posvečalo znatno več pozornosti kakor prvemu. Domnevati se more iz tega, da smatra njegovo mirovno potovanje bolj važnim, kakor se je o njem sprva mislilo.

—o—

ANGLIJA ZNOVA VABI ITALIJO

London, Anglija. — Iz uradnih krogov se je izvedlo, da se utegnejo započeti z Italijo nova pogajanja za sporazum, po katerem bi italijanske tovarne izdelovale za Anglijo razne inženirske produkte, za kar bi dobivala Italija od tukaj surovine, predvsem pa premog. Zadnja tozadevna pogajanja so se razbila.

ŠVEDINJE PRIPRAVLJENE ZA MOŠKO DELO

Švedske ženske se vežbajo v raznih opravilih, ki jih zdaj izvršujejo moški, da jih bodo lahko prevzele, ako bi bili moški poklicani v vojake. Slika kaže skupino žensk, ki so napravile skušnjo za vozniško in sprevodniško službo na cestnih železnicah.

Iz Jugoslavije

Mariborski industrijalci nameravajo zgraditi v Dravski dolini dve novi tovarni celoluze. — Šenčurski dekan Škrbec dobil popolno zadoščenje. — Smrtna kosa. — Drugo iz stare domovine.

Načrti za gradnjo dveh tovarn

Maribor, 19. febr. — Kriza v dobavi bombažnih surovin je mariborsko tekstilno industrijo močno prizadela. Poleg tega nastaja sedaj na Balkanu nov gospodarski položaj. Države, ki so zalagale te predele z raznim blagom, ne morejo zaradi vojne dovolj izvažati, da bi zadostile potrebam trga, pa se zaradi tega odpira naši industriji lepa priložnost, da plasira svoje izdelke ne samo v naši državi, temveč začenja misliti tudi na izvoz. Ker pa ne dobi dovolj surovin, mora misliti, kako si bo sama pomagala iz zadrege. Bombažne surovine bodo ves čas, dokler bo vojna trajala, težko dosegljive,prav tako pa je nastal zastoj tudi v dobavi celuloze. V naših krajih, kjer imamo toliko gozdov, pa je priložnost, da si celulozo sami izdelujemo. Tako bi dobili dovolj surovin za izdelovanje blaga iz surove svile. Potrebne so seveda velike investicije, ki pa bi jih tudi naši kapitalisti lahko zmogli, posebno, ker se odpirajo tako lepi izgledi na zaslužek. Kakor smo doznali, se bavita dva mariborska industrijca z načrti, da bi osnovala vsak po eno tvornico za celulozo v Dravski dolini. Tovarnar J. Hutter namerava graditi tvornico celuloze v Rušah. Ta tovarna bi mu izdelovala prejo iz surove svile za njegovo tkalnico, katero gradi sedaj v Mariboru v sklopu svojih tovarniških objektov. Ta tkalnica, ki je že dograjena in sedaj samo še čaka na stroje, ki so naročeni v Švici, bo zaposlila 300 delavcev. Drugo tovarno za celulozo pa namerava graditi industrijalec Deutsch, ki je bil lastnik velikega koncerna v Avstriji in na Češkem, kot Jud pa je moral vse svoje tovarne pustiti ter se je preselil v Jugoslavijo. Pri nas ima svojo tovarno v Mariboru in sicer Mariborsko tekstilno tvornico. Ta tovarna izdeluje že sedaj poleg bombaževine tudi izdelke iz surove svile. Kakor pa čujemo, sta oba industrijalca naletela na gotove ovire glede koncesij za tovarno celuloze v Dravski dolini ter se jima je nasvetovalo, naj bi raje take tvornice zgradila drugje.

—o—

Odmev šenčurskega procesa

Ljubljana, 22. febr. — Leta 1933 je bil v Beogradu pred sodiščem za zaščito države obsojen dekan Matija Škrbec iz Šenčurja pri Kranju na eno leto zapora. Do tega je prišlo vsled shoda takratnega poslanca Milana Mravljeta, ki bi se imel vršiti v Primoskovem 22. maja 1932, pa je bil razpuščen. Milan Mravlje je tedaj pričal proti dekanu M. Škrbcu, da je dekan Škrbec zaklical ljudem, ko so se razhajali "Živela samostojna Slovenija! Živela republika!" To je Mravlje potrdil tudi s prisego, dasi drugi, niti žandarji, ki so bili še bližje njega, niso slišali da bi g. dekan to izrekel. In tako je na podlagi tega pričevanja sledila obsodba. — Lansko leto je pa dekan Škrbec vložil proti Milanu Mravljetu ovadbo, da je bilo njegovo pričevanje zavestno lažno. Na podlagi te ovadbe je državno tožilstva v Ljubljani vložilo zoper Mravljeta Milana tožbo in razprava se je vršila včeraj pri ljubljanskem okrožnem sodišču. Med pričami je bil tudi bivši poslanec Ivan Urek, ki je glasom obtožnice izpovedal, da so se ob priliki šenčurskega procesa l. 1933 bivši slovenski poslanci v Beogradu razgovarjali v klubski sobi o poteku procesa, katerim je Mravlje na široko razlagal, kako se je proces vršil, nakar mu je Urek rekel, da je prepričan, da je lagal. Mravlje mu je na to odgovoril: "Ne gre za krivo ali nekrivo pričevanje, nego za to, da se klerikalce uniči." Zaradi te obsodbe je takrat ugled slovenskega naroda med beogradskim prebivalstvom močno padel, zato je moralo sedaj priti do zaključka, da dekan Škrbec ni izgovoril omenjenih inkriminiranih besed in se ga oprosti vsake sumnje. S to sodbo je dobil dekan Škrbec popolno zadoščenje,vendar mu pa enoletnega zapora, ki ga je že prestal, nihče ne more več odvzeti.

—o—

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Dr. Alojzij Pollak, tajnik škofijskega ordinarijata in škofijski kaplan. Rojen je bil v Ljubljani l. 1911. Gimnazijo je študiral v Kalksburgu pri Dunaju, bogoslovje pa v Inomostu, kjer je bil l. 1936 posvečen v duhovnika, nakar odšel v Rim, kjer je tri leta študiral cerkveno pravo. — Na Glincah v Ljubljani je umrla Ivana Škof, rojena Potočnik, posestnica.

—o—

Delo je šel iskat preko meje

Na skrivaj je šel iskat dela čez mejo posestnikov sin I. Obal iz Brezovcev v Prekmurju. Nemške oblasti so ga prijele in izročile jugoslovanskim obmejnim organom. Sedaj ga čaka stroga kazen, zaradi nedovoljenega prekoračenja meje. Lansko leto so nemške oblasti take ljudi ščitile, čeprav so na nedovoljen način prekoračile mejo, letos jih pa brez nadaljnega izročajo jugoslovanskim obmejnim organom.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3.c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak, Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Velika noč

S silovito brzino drvi mimo nas življenje. Sodobni človek skoro ne najde več časa, da bi se mogel z vso dušo in s potrebno zbranostjo poglobiti v lepoto in pomen velikih cerkvenih praznikov, ki v svoji tesni povezanosti z naravnimi notranjimi doživetji človeka razodevajo na tako preprost in prikupen način globlji smisel človeškega bitja in žitja.

Kakor je Božič praznik tihega veselja in tople družinske domačnosti, tako je Velika noč praznik upanja in vere, praznik vstajenja in odrešenja, ki je sledilo šele neizmernemu trpljenju. Spomin na to trpljenje se ne more takoj umakniti bučnemu veselju, zato je velikonočno veselje povezano z neko resnostjo, ki jo obsevajo žarki vere v novo življenje, dokler se ne sprosti v mogočen slavospev Stvarniku: Odrešeni smo — aleluja!

Vsi veliki prazniki so obdani s celim nizom ljudskih običajev in navad, ki jih dopolnjujejo lepi obredi v cerkvi in družini v smiselno celoto. Tako je mogoče, da človek vse svoje življenje vedno znova doživlja njihovo lepoto, kajti vsako leto prinaša človeku nova spoznanja in nova odkritja dajejo vsemu nov pomen in smisel.

Spomnimo se, kako smo se kot mali otroci veselili Velike noči in koliko lepega je bilo v tem otroškem veselju! Vsaka malenkost nam je bila že pravo, resnično doživetje: velikonočne potice in pisanke (pirhi) obljubljena nova oblekca ali novi čeveljčki, velikonočne počitnice, ki so nam za nekaj dni vrnile zlato svobodo in nas rešile šolskih skrbi. In potem vse priprave na praznik: kako smo pripravljali iz vrbovih šib butare za cvetno nedeljo in jih nekam svečano nosili k blagoslovu, kako smo pripravljali gobe, da bi z njimi prinesli v hišo blagoslovljenega ognja, na katerem je potem mati skuhala velikonočni "žegen". Vse to je bilo za nas nadvse važno in zdelo se nam je, da smo doprinesli silno pomemben delež k svečanemu razpoloženju praznikov.

Dogodke velikega tedna smo spremljali s svojim otroškim zanimanjem in tihim spoštovanjem. Za nas so bili polni skrivnosti in tajinstvenosti. Ko so utihnili zvonovi in so v cerkvi zaropotale raglje, nam je bilo nekam tesno pri srcu, slutili smo za tem nekaj velikega, a vendar vsega nismo mogli doumeti. In ko je po strogem postu velikega petka prišla končno krstnica in so zadoneli zopet vsi zvonovi, tedaj se nam je zdelo, kakor da se je zgodil velik čudež, sproščeno in razposajeno smo se vrteli okoli odraslih in zdelo se nam je, da brez nas ne bi bilo tako praznično v hiši. S široko odprtimi očmi smo občudovali dobrote, ki jih je mati zlagala v jerbas, da jih ponesejo k blagoslovu, in ko smo se proti večeru vračali iz cerkve, je bilo v nas vse svetlo in polno radosti: topiči so grmeli, po gričkih in dolinah pa so zagoreli kresovi in oznanjali vstajenje Odrešenika. Vse to je bila visoka pesem otroških dni in ta pesem nas spremlja vse življenje do današnje resne dobe.

Mati ali dekle, ko tako v duhu doživljaš svoja otroška doživetja praznikov, ali se ti ne vzbudi v srcu topla želja, da bi tudi tvoji otroci ali mlajši bratci in sestrice sprejeli na svojo življenjsko pot ta bogati zaklad prazničnega razpoloženja, ki jim bo v težkih dneh grel, razsvetljeval dušo, da jim vsakdanjost ne bo tako mrzla in temna. Oče in mati, zamislita se v svojo nežno mladost in spomnita se, kaj je tedaj razveseljevalo vajina srca! Potem bosta razumela, da tudi vajini mali hrepenijo po vseh teh lepotah in da bi imeli radi majhen žarek sonca v sebi, ko jih bo gnal čas v zrelo življenje grenkih spoznanj in razočaranj. Žena in mož, postanita ob tem svečanem prazniku vstajenja zopet za trenutek otroka po duši, skušajta se veseliti z malimi in s svojo družino, pričarajta v svoj dom dovolj sonca, da bo po vama deležen ves dom velikonočnega blagoslova!

Definicija resnice je: Vera, ki živimo po njej. Resnica je ono mišljenje o bitnosti stvari, ki nam dovoljuje, da živimo sredi stvari. Resnica ni nikaka mrtva teorija, ki bi utegnila biti taka ali drugačna, temveč je živo dejstvo. Zakaj, resnica je posledica prilagodja našega duha na resničnost.

Pojdi iz resnice — in resničnost te bo kaznovala zaradi tega prestopka. Domišljaj si, da ogenj ne gori, ali da moreš stopiti na vodo — in kmalu te bodo dejstva prepričala, da nisi ti gospodar resnice, ampak da je resnica tvoj gospodar.

To je osnova — in je podlaga.

Zakaj, če tako menimo o telesni resnici, potem je to tudi gotovo glede moralične resnice. Moralna resnica je dojem, vera, ki po njej živi človek pravilno. Moralna resnica je teorija dobrega življenja. In obratno je moralna laž ubijajoča in ni poživljajoča. Ona je teorija hudobnega udejstvovanja.

VELIKONOČNI OBREDI PRI SV. JOŽEFU V JOLIETU

Joliet, Ill.

Veliko sredo zvečer ob pol 8. uri bode Sv. Križev Pot in blagoslov.

Na Veliki Četrtek bode sv. maša ob 8. uri in po sv. maši bode Sv. Rešnje Telo shranjeno v kapeli Marije Pomagaj v javno češčenje.

Na Veliki Četrtek zvečer ob pol 8. uri bode pobožnost na čast Presv. Rešnjega Telesa.

Na Veliki Petek se prično obredi ob 8. uri. Po sv. maši bode Božji grob odkrit. Zvečer ob 7. uri bode Slovenska Novena in popevanje običajnih pesmi. Ob 8. uri bode Angleške Novena na čast Žalostne Matere Božje.

Na Veliko Soboto se bode pričela služba božja ob 7. uri zjutraj.

Blagoslovljena voda bode ta dan pred cerkvenimi vratmi, da si jo lahko vsakdo vzame na dom.

Blagoslovljenje Velikonočnih jedil bode Veliko soboto popoldne ob 3. uri in zvečer po Vstajenju.

Na Veliko Soboto zvečer ob pol 8. uri bode praznovanje Vstajenje našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa.

Veliko Sobota (do opoldne) je zapovedan post za vse vernike.

Spovedovalo se bode v sredo in soboto popoldne in zvečer.

Na Velikonočno nedeljo bodo sv. maše ob 6, 7, 8, 9, 10, in 11. uri. Pri vseh sv. mašah se bode pobirala velikonočna kolekta za cerkev. Farani so naprošeni, da darujejo po svoji moči v ta namen.

Poročevalec

—o—

KAJ JE NOVEGA IN KAJ ŠE BO NOVEGA V CHICAGI?

Chicago, Ill.

Kakor druge kraje po deželi, tako objema bolj in bolj politično življenje in gibanje tudi našo veliko metropolo na osrednjem zapadu. Živimo v dobi, ko se dviga vročina primarnih volitev v raznih strankah. Dne 9. aprila bomo volili v našem okraju razne kandidate za razne urade. To je pristaši raznih strank, bodo v strankah izbirali, kdo naj v imenu strank postane kandidat za razne urade. To je nekaka izbira, zato so to primarne ali prvotne volitve. Končne volitve bodo potem v jeseni. V Illinoisu bomo izbrali, kdo bo redni kandidat demokratske in republikanske stranke za guvernerja, za zveznega senatorja, za kongresnike, za državnega tajnika, blagajnika in druge razne urade. Potem bomo volili tudi kandidate mestne sodnike itd. Zraven tega bodo pa v jeseni tudi narodne volitve, ko bomo volili predsednika Združenih držav. Vse druge kandidate izbero potom primarnih volitev pristaši strank, le predsedniškega kandidata pa izbere narodna konvencija vsake stranke. V primarnih volitvah je mnogo vročih bojev vsepovsod, po mestih, vaseh in krajih. Mnogi so, ki bi radi dosegli razne urade. Tekma je vroča, dosti besedičenja, dosti preklanja, itd. Pač politika.

Okrog sv. Štefana je tekom postne dobe vladala vse skozi tihota. Se pa toliko bolj pripravljajo razna društva, da nastopijo s svojimi prireditvami potem po velikonočni dobi.

Društvo Marije Pomagaj, štev. 78, KSKJ. se vneto pripravlja s svojo lepo igro 'Večna luč,' ki jo bodo igrali na svetoštefanskem odru v nedeljo dne 14. aprila. Čisti prebitek te igre je namenjen za novi sestrski dom v Lemontu, za katerega graditev se pripravljajo slovenske šolske sestre sv. Frančiška v Lemontu. Ker gre za tako blag namen, se bo slovenska javnost v Chicagi gotovo obilno odzvala, da pomaga dobri stvari do uresničenja. Igro pripravlja in vodi Mrs. Mary Blai, ki je izbrala najboljše igralce za ta namen. Več o tem bo gotovo še kdo pisal.

Pobožnosti v Velikem tednu bodo pri sv. Štefanu sledeče:

Na veliko sredo bo Tenebrae ob 7. uri zvečer. Spovedovanje po pobožnosti.

Na veliki četrtek bo sv. obhajilo ob 6:30 zjutraj med mašo. Peta maša z procesijo ob 9 uri. Ves dan češčenje Sv. Rešnjega Telesa. Tenebrae ob 7. uri zvečer.

Na veliki petek: Češčenje sv. Križa in maša ob 8. uri. Tenebrae in križev pot ob 7. uri zvečer. Angleški križev pot pa ob 3. uri popoldne.

Na veliko soboto: Sveta opravila ob 7. uri zjutraj. Peta maša in obhajilo ob 8 uri. Blagoslov jedil ob 1. uri in potem vsako uro popoldne. Spovedovanje samo od 2. do 5:30 popoldne. Vstajenje ob 7:30 zvečer.

Na veliko nedeljo: Slovesna maša ob 6. in 11:30. Tihe maše ob 7:30; 8:30; 9:30 in 10:30. Slovesne litanije ob 3. uri popoldne.

Na Velikonoč je že navada da vsak Slovenec rad pride v slovensko cerkev, kjer čuje svojo sladko slovensko besedo. Lepa je Velikanoč pri tujcih, ampak najlepša je med domačimi, za Slovence prav gotovo med lastnimi ljudmi Slovenci. V slovenski cerkvi se čuje slovenska beseda in lepa slovenska pesem in brez te za pravega Slovenca ni popolne slovenske Velikenoči. Zato rojaki, če tudi oddaljeni na severni strani in drugih krajih našega velikega mesta na Velikonoč vas vabi sv. Štefan k sebi kot Slovence.

Vsem čitateljem in naročnikom prav veselo Alelujo in mnogo pirhov in zadovoljne blagoslovljene praznike!

—o—

SLOVENSKI VELIKONOČNI RADIO PROGRAM IZ NEW YORKA

New York, N. Y.

Na veliko soboto dne 23. marca 1940, od 4:15 do 4:30 zvečer, (Nujorški čas) na eni največjih svetovnih Radio postaj, to je WEAF (The Red Network of the National Broadcasting Co.,) bo zapel velikonočne pesmi, Slovenski mešan zbor iz New Yorka, pod vodstvom Mr. Jerryta Koprivsek, Jr., kateri je vodja tega zbora in organist slovenske cerkve sv. Cirila v New Yorku.

Ta "Radio program," bo proizvan v različnih pesmih, z mešanim kakor tudi z samo moškim zborom. Po možnosti se bo pela tudi znana latinska "Regina Coeli"... (A. Mine). Solista na tem programu sta: Miss Marie Archul sopran, ter Mr. Charles Guardia, tenor.

Ta slovenski pevski mešan zbor, je nastopil tudi lansko leto na tukajšnji svetovni razstavi prvič 7. maja, na velikanskem mednarodnem programu pod pokrovitelstvom: "The New York Daily Mirror," ter drugič ob priliki otvoritve našega Jugoslovanskega pavilijona na 23. maja 1939.

Slovenski pevski mešan zbor, je spojen iz članstva slovenskega cerkvenega zbora, ter slovenskega pevskega društva "SLOVAN" iz Brooklyna, ter je kot tak največji slovenski pevski mešan zbor v Greater New Yorku.

Sugestiralo se je že takoj lansko leto po nastopu na svetovni razstavi, da bi ta zbor ostal aktiven tudi v bodoče. Nadejam se in želel bi, da bi ta zbor priredil v bližnji bodočnosti en lep svojevrstni koncert v naši naselbini.

Da je bilo možno organizirati tako lepi in veliki mešan pevski zbor, gre v prvi vrsti zasluga in pohvala vsem članom in članicam našega cerkvenega zbora, kakor istotako tudi članom vedno v dobre namene požrtvovalnega slovenskega pevskega društva "SLOVAN," kakor seveda vso pohvalo v tem oziru zasluži brezdvomno naš agilen rojak — pevovodja Mr. Jerry Koprivsek, Jr., ki je ta zbor organiziral.

Rojaki in rojakinje, po Združenih državah, kakor tudi v Kanadi, pokažite svoje zanimanje do naše slovenske pesmi s tem da takoj po tem programu pošljete svojo kritiko glede petja itd. Tozadevna pisma v katerih tudi obenem omenite svojo željo da bi ta zbor še večkrat nastopil ter pogosteje ako mogoče itd., ter naslovite ista na: WEAF Radio Station "Slovenian Chorus," New York, N. Y. ker kolikor več poslanih pisem prejme za naš zbor radio postaja, tem boljši upliv bo imel zbor, ter temlažje nam bo zopet mogoče v bodoče nastopiti s Slovenskim petjem na tej postaji.

S sobratskim pozdravom,

Anthony Svet,
član in poročevalec tega zbora

—o—

DRAGE NAŠE SLOVENSKE PRIJATELJICE, POZDRAVLJENI NAŠI SLOVENSKI BRATCI ONKRAJ MORJA!

Šmihel pri Novem mestu

Velikonočni prazniki prihajajo počasi. Letos kaže, da se bodo pripeljali na smučih,ampak pirhe bodo gotovo naložili na velike sani. — Ali ste se Vi v Ameriki kaj smučali? Me smo užile tega veselja poln koš samo o božičnih praznikih. — Ko smo se vrnile v šolo, so nas hoteli cveki zadušit. (Cvek imenujemo slabo oceno.)

31. jnauarja je pri nas konec prvega polletja in 1. febr. smo dobili "Dijaške knjižnice," kjer smo čitale svoje uspehe. Marsikatero oko se je zameglilo. Pa saj je zdaj zima, čas megle, dežja in leda. — Ko bo prišla pomlad, bo sončece zopet posijalo. Saj ga že zdaj kličemo, če nas zebe:

Oj sijaj, sijaj, sončece
oj sonce ljubljeno!
Sonce nam odgovarja:
"Kako bom sijalo sonce,
K' sem vedno žalostno."

Pri nas je vzlic cvekom in zimi le še sonček veselja doma. Največkrat posušimo solzice pred tabernakeljem,ki ga imamo vedno v svežih rožica v naših hiši. — Ob desetih tečemo vse Jezusu poročat, kako sta potekli prvi dve uri šol. pouka. Tudi ga prosimo za mir med narodi in v Jugoslaviji. V Jugoslaviji je pri nas vsepovsod mirno. Samo iz časopisov izvemo, da je vojska. Dosedaj še nismo otroci vojske prav nič čutili. Za pust so nam mamice spekle dobre krofe in klobase. — Za veliko noč Vam voščimo vesele praznike! Vstali Zveličar naj Vas ohrani zveste slovenski domovini, narodu in sveti veri!

Velikonočne pozdrave Vam pošiljajo učenke dekl. m. š. v Šmihelu pri Novem mestu III. razred.

Boža Rus, Samida Fanja, Rudolf Mirni, Janežič Tilka, Primc Pepca, Božič Hilda, Mežnaršič Vida, Božič Jelka, Žužemberčanka.

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Slovenec zmagal

Aurora, Minn. — Pri volitvah uradnikov v tukajšnjem takozvanem "Town of White" je zmagal naš rojak Slovenec Mr. Anton Smolič, ki je prejel pri volitvah za mestnega supervajzerja 999 glasov in je s tem izvoljen za načelnika. Njegov oponent Louis Perušek pa je dobil 253 glasov. Slovenec A. Pucel je kandidiral tudi za konštablerja. Izvolili so namreč dva in Pucel je zgubil le samo za en glas.

—

Politično gibanje Slovencev v Jolietu

Joliet, Ill. — Slovenec Mr. Frank Gospodarič, odbornik KSKJ je vodja in upravnik republikanske kampanje Brooks-Lyonsove skupine v Will okraju. Mr. Gospodarič je prepričan in uverjen, da bo v Will okraju odnesla zmago v primarnih volitvah skupina Brooks-Lyons. Te dni je obiskalo Joliet in bližnja mesta tega okraja več, kakor 200 raznih republikanskih kandidatov. Mr. Frank Gospodarič apelira na slovenske republikanske volilce, da delujejo v svojih okolicah za izvolitev Brooks-Lyonsove liste.

—

Naši bolniki se vrnili iz bolnišnice

Chicago, Ill. — Iz bolnišnice sv. Antona se je povrnil domov rojak Mr. Frank Zumer, ki je bil operiran na slepiču. Stanje se mu hitro boljša in je upati, da kmalu popolnoma okreva. — Bolan se še vedno nahaja tudi Mr. Mihael Lončar, na Cermak Rd. Zdravi se doma. Želimo mu čimprejšnjega ozdravljenja. — Mr. Louis Žefran, naš slovenski pogrebnik, je te dni obolel na prehladu. Stanje se mu že boljša in je upati, da bo kmalu popolnoma zdrav.

—

Novi državljani v Minnesoti

Virginia, Minn. — Med mnogimi drugimi prosilci za državljanstvo so prejeli te dni državljanstvo tudi sledeči naši rojaki: Mr. M. Pavičič, iz Hibbinga; Mrs. Ana Babich tudi iz Hibbinga; Mrs. Barbara Marko, Mrs. Mary Kovačevič, tudi obe iz Hibbinga.— Na Virginiji pa so dobili državljanstvo: Mr. Karl Bach; Mr. Math Zulich iz Eveletha; Mr. Jack Sitarič iz Gilberta. Vsem novim državljanom čestitke!

TARZAN IN OGENJ V THORU (75)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Zdi se mi, da sem nekaj vendarle našel," je Tarzan razložil Majorju Burtonu, ki mu je svetil. "Tam zgoraj sem zasledil nekako odprtino. Najbrže je od tu gori naprej še kak rov, ki nas bo najbrže pripeljal na prosto. Vsekako je vredno poskusiti. Morda se nam le posreči da pridemo ven."

"Toda, kako bomo prišli tja gori?" pripomni Major Burton. "Jaz vas bom spravil vse do onega rova," reče Tarzan prepričevalno, da Major Burton ni več dvomil. Res se je Tarzan spravil na težavno delo in je drugega za drugim, s plezanjem, srečno spravil do odprtine, katero je bil izsledil.

Tako so s Tarzanovo pomočjo prišli vsi v veliko podzemsko jamo, podobno veliki dvorani, v katero je vodilo več podzemskih hodnikov. "To je pravi labirint podzemskih hodnikov," zamrmra Perry; "kako naj za izhod izberemo med tolikim številom ravno pravega, ki nas privede na svobodo?"

"Je vseeno, katerega vzamemo," reče Tarzan, "saj če ni pravi, se lahko vrnemo in vzamemo drugega — toda poslušajte!" Vsi so na te besede obstali in poslušali neki šum, od spodaj, nakar so nadaljevali pot. Tedaj je pa Tarzan izza nekega vogala opazil na koncu hodnika velikega leoparda!

POZOR! Poglej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

ČETRTA NEDELJA V MARCU

"Kratek in poln bridkosti je čas našega življenja (Modr. 2, 1)".

Ker je to življenje tako neznansko revno, Bog ni mogel ustvariti zanj duše tvoje. Bog bi te varal, ko bi bil položil v tvojo dušo nenasitljivo hrepenenje do boljšega, a ti tega odrekel, ne da bi bil ti sam tega kriv. Koliko neprilik, neprijetnih slučajev, bolezni, telesnih težav in duševnih bolesti in srčnega nemira je pomešanih med najboljše veselje tega življenja. Ali je to neskaljeno čisto veselje? Ali je to sreča, ona sreča, po kateri koprni duša vsakega človeka tako močno, da se tega koprnenja sploh ne more iznebiti? Nikoli ne moreš reči: Odpovem se mu za vselej! Nespametni živali zadostuje slast tega sveta, neumrljivemu duhu nikdar. Poleg tega je še telo človeško tako bedno, da duša še te ničeve sreče ne more popolnoma uživati. Ali ne veš, kakšne nasledke da ima razkošno uživanje časne slasti celo za življenje? "Kdor se razveseljuje pri vinu, zapušča v svoji hiši sramoto (Preg. 12, 11)". Kako resnične so te besede sv. Duha v naših dneh. Edinole Bogu je znano, kako nezmerno stremljenje po uživanju, zabavi in veseličenju uničuje družinsko srečo. Vsak dan se lahko o tem prepričaš, ako imaš oči odprte.

Tako je toraj časna slast in časno veselje, da razpade samo v sebi in se ugonobi, kadar prestopi človek majhno mero uživanja, ki mu ga pamet dovoljuje. Ali naj koprni naša duša po taki pičli, ničevi in mamljivi sreči? Koprnenje po sreči je v tvojem srcu. Sam si ga nisi dal, pa je le tu. Ni ti bilo dano to koprnenje da te trpinči in m u č i. Koprnenje zahteva izpolnenje, izpolnenja svet ne nudi, le nove muke pouzroča pri vsakem poizkusi izpolniti koprneje, toraj mora biti za izpolnenje takega neutolažljivega koprneja drug svet. Tak svet je, koprnenje se tam izpolni, ker je tu.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Žrtve mraza

Iz Trsta poročajo z dne 11. februarja: Neznosna burja, ki je nekaj dni razsajala po Krasu in napravila pravo sibirsko zimo, ni napravila samo mnoge materialne škode z odkrivanjem streh, požari in drugimi nezgodami, temveč je tudi povzročila vrsto nesreč in zahtevala celo človeške žrtve. Pred dnevi so nekateri domačini našli na cesti med Sežano in Divačo truplo starčka, ki je bilo skoraj popolnoma pokrito s snegom. Ker ga niso mogli privesti k zavesti, so brž poklicali zdravnika iz Sežane, ki je ugotovil, da je starček že mrtev. Umrl je zaradi mraza. Ugotovili so, da je truplo 76 letnega Mihaela Vatovca iz Lipan pri Košani. Mnogo so trpele predvsem naše mlekarice, ki morajo vsak dan rano zjutraj v Trst, kamor nosijo mleko. Zaradi tega je burja največ žrtev napravila baš med njimi. Nobena pa ni bila težje poškodovana. Sežanska lekarna je bila prisiljena napraviti obvezovališče za prvo pomoč za vse tiste, ki so bili prizadeti od burje in poledice.— Tik pred novim letom je postal žrtev velikega snežnega meteža posestnik Franc Kuzman iz Šentviške gore. Ko se je vračal iz Sv. Lucije,ga je zajel snežni vihar v bližini Ponikev, da je z veliko muko moral gaziti po debelem snegu. Zaradi starosti so mu kmalu pošle vse sile in je tako obtičal v snegu. Naslednjega jutra so ga našli zmrznjenega. — Pri Šenožečah so našli v grmu zmrznjeno truplo neznanca,ki je imelo več ran in ki je bilo zelo okrvavljeno. Domnevajo, da je po sredi zločin. Po prvih poizvedovanjih mislijo, da gre za truplo Jurija Grisoniča, starega 56 let, iz Šmihela. S poizvedovanjem nadaljujejo.

—o—

Nove železniške postaje

Italijansko prometno ministrstvo je dovolilo gradnjo več novih postajnih poslopij, ki jih bodo postavili na mestu sedanjih postaj v obmejnih železniških izhodih. Nove postaje bodo dobile sledeča mesta: Reka, Postojna, Podbrdo in Trbiž. Poslopja bodo obširna in moderna ter bodo odgovarjala vsem zahtevam današnjega prometa in bodo seveda zgrajena tako, da bodo zadostovala vsem variacijam in povečanju prometa še za vrsto let naprej. Preureditev postaje v Podbrdu, ki je bila že v teku, so za nekaj časa ustavili. Ta postaja bo povečana in postavljeni bodo novi tiri. Dogradili jo bodo že letos. Tudi v Trstu bodo zgradili novo postajališče, ki bo prav tako dokončano v teku tega leta.

Nova železniška postaja v Postojni, za katero se že pričeli vsa pripravljalna dela, bo morala biti dograjena do l. 1942. v okviru posebnega programa, ki je bil sestavljen v zvezi s svetovno razstavo v Rimu in po katerem se bodo morale dotlej obnoviti ali pa na novo zgraditi vse italijanske obmejne železniške postaje. Proračun za novo postajo v Postojni je bil določen na 12 milijonov lir. Vse stroške bo krila država. Dela na terenu se bodo pričela v bližnji pomladi. V kratkem bodo v Postojni pričeli graditi n o v dom matere in otroke. Za to stavbo so bili stroški proračunani na 1 milijon lir. Tržaška pokrajinska uprava bo zanj prispevala lir 400.000.

—o—

Teden dni je taval v sneženih zametih

Krojaški mojster Vincencij Kogoj, star 33 let, ki je že dobro leto sam izvrševal svojo obrt v Batah na Banjski planoti, se je v ponedeljek 29. januarja vračal s svojega rojstnega doma v Zg. Lokovcu, kamor je bil šel k domačim na obisk, na svoje stanovanje v Bate. Na poti ga je zajela divja letošnja zima in ga zmešala. Ko so njegovi domači po treh dneh zvedeli, da se ni vrnil v Bate, so to naznanili oblastvu in ga pričeli iskati. Vse iskanje je bilo pa zaman. Šele čez teden dni, na predpustni ponedeljek, se je Vincencij sam privlekel ves izčrpan do neke hiše v Avšku. Bil je v vročici in se mu je bledlo. Zmedeno je povedal, da je vedril štiri dni v nekem seniku, neko noč je pa prespal pod snegom. V teh groznih dneh je nekje tudi padel in se močno ranil na srčni strani oprsja. Ko se je nekoliko okrepčal, je krenil ves bolan proti Koprivišču k sorodnikom.. Tam se mu je na pustni dan zdravstveno stanje precej zboljšalo, na pepelnico ga je pa bolezen zopet napadla in je moral v posteljo. Kljub skrbni negi je postajal njegov položaj vedno nevarnejši, zato so ga v nedeljo, 11. februarja pripeljali v goriško bolnišnico, kjer je pa že v ponedeljek izdihnil svojo pretrpinčeno dušo. Če pomislimo, da je šel pokojni iz Bat v Lokovec po slovo od rojstne hiše, ker se je imel v soboto 27. januarja poročiti in ga je zadela smrtna nesreča na poti v Bate, kjer je doma njegova nevesta, potem je njegova smrt res pomilovanja vredna, žalostna.

—o—

KRATKE NOVICE

Smrtna kosa. — V nedeljo, 18. februarja, pozno v noči je vdano izročil svojo dušo Gospodu zlatomašnik g. Ivan Pipan, župnik v pokoju, ki je zadnje desetletje svojega delavnega življenja preživel v zatišju goriškega mesta. Rodil se je 6. avgusta 1857 v prijazni Škrbini na Krasu. Svoje gimnazijske študije je začel v Gorici in končal v Trstu, Potem je stopil v goriško centralno semnišče k o t bogoslovec tržaške škofije. Dne 27. marca 1885 je bil posvečen v mašnika. —

V torek 20. februarja, so ga iz Gorice prepreljali v Škrbino, njegovo ljubljeno domačo vas, in ga tam slovesno pokopali.

*

Volčja nadloga. — Pred kratkim je neki lovski čuvaj v bližini Dutovelj sredi neke goščave naletel na volka. Njegovi prisotnosti duha je pripisati, da mu je uspelo z dvema streloma iz puške zver ubiti. V okolici Dutovelj je v zadnjem času volk napravil že precej škode.

*

Novo rudarsko naselje. — V raškem premogovniškem revirju bodo spomladi pričeli graditi novo rudarsko naselje. Proračun za naselje znaša 25 milijonov lir. Dela so bila poverjena neki gradbeni družbi iz Milana.

*

Planina pri Vipavi. — Letos pri nas smrt kruto gospodari. V najmrzlejših dnevih smo imeli tri mrliče hkrati, kar še ne pomnimo, in prav z naporom s m o jih pokopali. Umrli so: 75 letni Alojzij Bačar, 79 letni Janez Kobal in dve in polletni Milan Rovan, ki se je opekel na domačem štedilniku in je na posledicah v 24 urah umrl. Na svečnico smo spremljali na zadnji poti Rozalijo Rešeta, v starosti 74 let.

—o—

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

V štajerskem mesecu Steyrju sta praznovala redko proslavo diamantne poroke boroveljski puškar Tomaž Just in njegova žena, ki je rodom iz Kamnika v Sloveniji. — V Logi vasi so ob številni udeležbi ljudstva pokopali starega Šivovca iz Žoprač, Jožefa Kuchlerja. Petdeset let je bil mežnar žopraške podružnice in svoječasno tudi zastopnnik Slovencev v logaveškem občinskem odboru.— V Bilčovsu je priredilo tamošnje slov. kulturno društvo na pustno nedeljo v Miklavževi gostilni pevski koncert, ki je nadvse dobro uspel in bil izvrstno obiskan. — Pri zadnji nabiralni akciji za zimsko pomoč so na Koroškem nabrali č e z 100.-000 mark. — Ob prvi obletnici pokrajinskega vodje Klausnerja je govoril v Celovcu deželni vodja-namestnik Kutschera. — Velika Nemčija ima po zadnjem ljudskem štetju majnika l a n s k e g a leta brez Memela, Gdanskega in vzhodnih pokrajin 79,364.408 ljudi.

—o—

HABSBURŽAN NA OBISKU

Oton Habsburški (na levi), bivši avstrijski prestolonaslednik, ki je nedavno prispel na obisk v Ameriko. Na desni je njegov brat Feliks.

MANNERHEIMOVA HČI

Sophie Mannerheim, hči finskega generala, kateri poveljuje obrambnim četam svoje dežele. Slika je bila vzeta v Ženevi, Švica, kjer je dekle nedavno predavalo o problemih Finske.

Listen to
PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 3 to 4 P. M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Announced in English and
Dedicated to all the
Serbs, Croats and Slovenes
Featuring a program of
CLASSICAL and FOLK MUSIC

IZ ŽIVLJENJA DRUŽINE JOHNA IN BARBARE MURGEL

Cecil (Bishop), Pa.

G. John Murgel je bil rodom iz Gorenjih Kamnic, pri Novem mestu na Dolenjskem. Spadal je v prečensko župnijo. Po domače so rekli pri njegovi hiši pri Riflevih. Njegova soproga Barbara, je pa loma iz Slamne vasi, fara Metlika na Belokranjskem. Pri hiši so rekli pri Dolenjih Luzarjevih.

MRS. B. MURGEL

J o h n Murgel je prišel iz starega kraja leta 1888. in sicer v Cambridge County, kjer je bil kakih šest let. Potem je šel v Canonsburg, kjer je bil nekaj časa. Potem je prišel na Bishop, kjer se je oženil leta 1893 in sicer pri sv. Barbari na Bridgevillu, kjer so nas poročili pokojni preč. g. Jožef Zalokar. To se je zgodilo dne 7. junija 1893. John Murgel je bil več let društveni predsednik pri društvu Slovenske podporne zveze in je bil dober mož in skrben oče svoji družini. Umrl je leta 1933. Bolan je bil kake tri leta in sicer na vodenici. Porodili so se jim trije sinovi in tri hčere. En sin in ena hčer sta umrla. Sinovi in hčere so že vsi poročeni. Mrs. Murgel ima tudi še štiri sestre, dve tu v Ameriki in dve v starem kraju. Ena je v Belemgradu pri usmiljenih sestrah.

Družina Mr. in Mrs. Murgel je bila vedno dobra in požrtvovalna družina. Vedno so radi podpirali vsako dobro stvar med Slovenci v Ameriki.

(Ogl.)

—o—

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so v e d n o uspešne.

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazil za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačil.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kabla (brzojavu), lahko stori po znižani ceni za $1.00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta znižana cena za kabeliranje velja le za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:

Za $ 2.40 ..... 100 Din
Za $ 4.60 ..... 200 Din
Za $ 6.70 ..... 300 Din
Za $ 8.80 ..... 400 Din
Za $10.50 ..... 500 Din
Za $20.50 ..... 1000 Din
Za $40.00 ..... 2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:

Za $ 3.05 ..... 50 Lir
Za $ 5.90 ..... 100 Lir
Za $ 11.50 ..... 200 Lir
Za $ 17.00 ..... 300 Lir
Za $ 28.00 ..... 500 Lir

Nakazovati pošiljatve, da bi se izplačale v ameriških dolarjih zdaj ni mogoče.

Vse pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje)

Na vse to opozarjam zlasti tebe, ameriška slovenska mladina, ki si bila rojena tukaj, da bodi ponosna na svoje starše. Prišli so semkaj v to mogočno državo kot tujci, praznih rok, toda z vero, poštenostjo in pridnostjo v srcu. Niso poznali ne jezika, ne razmer te države, pa so vendar tako mogočne stvari ustvarili, da si lahko n a n j e ponosna, da si lahko ponosna, da si kri tako dobrega plemenitega in marljivega naroda. Starši, pogosto govorite svoji mladini o vsem tem, da bo na vas ponosna, da vas bo spoštovala in ljubila, spoštovala in ljubila pa tudi narod, čigar kri je, ponosna na Jugoslavijo in oboje ohranila v hvaležnem spominu, se nikdar ne bo sramovala priznati, katerega naroda kri je in bo to povedala naprej svojim potomcem.

Domovina Vam je hvaležna tudi za vso obilno finančno pomoč, katero ste ji vsa leta slovenskega izseljenstva iz Amerike tako radodarno nudili, jo rešili stradanja in pomanjkanja.

Bratje in sestre po krvi, jeziku in srcu, dragi Slovenci in dragi Jugoslovani! Bodite mi prav iskreno pozdravljeni z željo, da bi vse slovenske naselbine širom USA še krepko napredovale, da bi pozabili na vsa medsebojna nasprotstva, živeli in delovali vsi složno kot bratje in sestre in še veliko dobrega storili za to veliko in mogočno svojo državo in za svoj narod, in za svojo ameriško Slovenijo v verskem, kulturnem, društvenem, političnem in gospodarskem oziru: Bog vas živi!"

Vsi voditelji slovenskih radio ur po celi Ameriki pa sprejmite še iz domovine iskreno zahvalo za vaše veliko delo, katero vršite potom radio postaj za nas in zase. Želim samo eno, da bi prišel čas in da bi se razmere tu v domovini tako razvile, da bo mogoče vas tudi finančno podpirati in ga vam olajšati. Ako bi imeli kake želje glede tega, kar vam iz domovine že sedaj lahko pomagamo, prosim, obrnite se z zaupanjem na Izseljensko Zbornico v Ljubljani in samo veseli in srečni bomo, ako vam bomo mogli kaj pomagati. Morda vam lahko pomagamo s kakimi notami ali gramofonskimi slovenskimi ploščami, morda s kakimi izdelanimi predavanji, ali karkoli.

G. Marčanu pa še enkrat lepa hvala za njegovo ljubeznivost.

Naslednje dni sem v Chicagi porabil, da sem obiskal nekatere svoje stare in zveste prijatelje. Nepozabni mi bodo ostali ti prijetni trenutki svidenja po dolgih letih ločitve,

Moj prvi obisk je seveda veljal čč. slovenskim šolskim sestram pri sv. Štefanu, s katerimi sem imel zelo veliko skupnega dela, ki so mi zelo veliko pomagale. Odkar so prišle k sv. Štefanu, so izvršile že veliko dobrega dela za slovensko naselbino in za župnijo, ko so s toliko požrtvovalnostjo vzgajale chicaško slovensko mladino, ko so pomagale v cerkvi in drugod v fari s svojim delom pri našem skupnem delu za Boga in narod. Dobra s. Sebastijana, ki je bila dolga leta duša vsega tega velikega dela, že počiva v tuji zemlji v Lemontu na gričku, Bog ji je pa gotovo že poplačal v nebesih za vse njene velike žrtve. Veliko mi je pomagala zlasti pri listu "Mali Ave Maria", katerega sem nekaj let izdajal za ameriško slovensko mladino, in pri kotičku "Našega strička" v "Ave Maria". Veliko bivših dopisnikov, tedaj še šolarčkov, so danes ali duhovniki ali sestre, veliko pa zavednih slovenskih mater ali očetov, ki bodo gotovo skrbeli, da v slovenskem duhu vzgoje tudi svoje otroke. Zelo smo tu doma veseli stričkovega kotička v Ave Maria, dasi je slovenski del zadnja leta bolj reven. Upamo pa, da se bo poživel in razširil. Kako prijetni so zame spomini tistih let, ko smo si z ameriško slovensko mladino toliko dopisovali in se skupno navduševali za vero naših očetov in za lepi materinski slovenski jezik. Zvestoba v veri in materinskem jeziku gresta namreč skupno. Če eno opeša, je nevarnost, da bo kmalu opešalo tudi drugo. Starši, četudi rojeni že v Ameriki, ne smejo nikdar pozabiti na vse obilne žrtve svojih staršev, ki so prišli iz Evrope in so v težkih razmerah vzgojevali svoje družine. Kako so Irci navdušeni in ponosni na svoj narod in kako so mu zvesti! Dolgo že ne govore več irskega jezika, pa zato niso nič manj navdušeni Irci. Zakaj bi slovenski Američani ne posnemali njih zgleda in ne bili enako navdušeni za svoj narod in na slovensko kri, katera jim teče po žilah. Naj bi slovenske farne šole zato ostale zvesto slovenske, kajti slovenski žulji so jih sezidali in vzdržali in jih še vzdržujejo. Narodni greh je, kjer bi opustili slovenski jezik. Slovenske šolske sestre zaslužijo v resnici vse naše priznanje in vso našo hvaležnost vsega naroda.

(Dalje prih.)

Društvo sv. Jožefa
štev. 53, KSKJ.,
Waukegan, Ill.
40. leto pri K. S. K. Jednoti.
Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 60. leta v odrasli oddelek; in v mladinski oddelek od rojstva do 16. leta.
Skupno društveno imetje znaša $21,000.00 Članstvo šteje skupno 523 članov(ic).
Nadaljna pojasnila se dobe od sledečega odbora:
Frank Jerina, preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

DRUŠTVO SV. VIDA
štev. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO
Odbor za leto 1940:
Predsednik: Anton Strnisa;
Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th Str.;
Blagajnik: Louis Krajc.
Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:00 popoldne. Asesment se prične pobirati ob 12:30. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.
V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrastli oddelek; v mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Društvo sv. Jožefa
ŠT. 169, K. S. K. J., CLEVELAND, (Collinwood) OHIO
Društvo zboruje vsak tretji četrtek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob 7:30. Ako še niste član tega največjega društva v Ameriki, se vas opozarja, da se takoj vpišite dokler niste še prestari.
V društvo se sprejemajo moški in ženske v starosti od 16. do 60. leta. V mladinski oddelek pa takoj po rojstvu in do 16. leta.
Poleg izredno velikih podpor za najmanjše prispevke, goji društvo tudi razne vrste športa za mladino.
Frank Matoh, predsednik. Louis Simenc, blagajnik,
John Pezdirtz, tajnik, 14904 Pepper Ave. Tel. Glenville 7120
Lovrend Leskovec, boln. tajnik, 19516 Shawnee Ave., Tel. Kenmore 6429-W
Zdravniki: Dr. Skur, dr. Perme, dr. Stasny in dr. Opaškar.

DESETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal Jos. Jurčič

— Zdaj sva na vrhu. Glejte kako lepo se vidi po deželi. Vidite tam le-ono belo cerkvico na hribu? Tukaj čez Polesek?"

"Vidim."

"In potem majhno na levo pogledite."

"Tam ste vi doma, gospodična, ne?"

"Doma pač, ali rojena sem v mestu, tedaj sem meščanka, če je ravno malo mestnega na meni. Oh, tam pri oni cerkvici so tudi moja mati pokopani. Kaj bi dala, ko bi bili zdaj tukaj-le med nama ljuba mamica! Kedar k nam pridete, pokazala vam bom grob."

"Ali je že dolgo tega, kar vas je ta bridka izguba zadela?"

"O komaj osem let sem bila stara. Pa gospod Kvas, nič veliko me ne smete izpraševati o tej reči, sicer bi vam tako zabavo naredila, da bi se začela jokati."

In res se deklici prikaže solzice pod bistrim očescem.

"Prav trd človek bi moral biti, ki bi vam kaj takega zameril, kar blago srce kaže. V tej reči se solz ne smemo sramovati. Kdaj pa vas smem obiskati?"

"Veselilo bo očeta in mene, kedar pridete. Jaz sem vedno doma in oče tudi malokdaj kam gredo, posebno zdaj po leti, ko so ljudje zdravi. Le kmalu enkrat pridite. Vsaj danes teden, če vam prej ni ljubo."

"Porabil bom to vaše prijazno povabilo, to se ve, ako vašega gospoda očeta ne nadlegujem."

"Lepo vas prosim! Če menite, da na mojo besedo še ne morete k nam, bodo vas še oče povabili. Samo potlej pa morate ostati mož beseda. Pozabiti ne smete; moški radi pozabijo svoje obljube.."

"Tega pa še vendar iz skušnje ne veste?"

"Čeravno ne," odgovori deklica malo zardela, "pa se vendar sliši in bere. Vi morate dokazati, da ste v tem boljši ko drugi. In kedar pridete, razkazala vam bom svoj vrt in rože in svoji dve ovčici, moje največje veselje."

"Ali bom dobil kaj iz vašega vrta?"

"No, to se samo ob sebi razume, da doboste najlepšo rožo za spomin, če jo boste hoteli vzeti. In tukaj vam brž aro dam."

Rekši utrga divjo rožo z grma in mu jo da. Lovre je bil lahko opazil, da se nežna ročica za malo spoznanje trese, ko ne bi bile njegove misli drugje.

Prišla sta bila zdaj na majhno porobje, tako da sta lahko ves hribec razgledala. Precej daleč zdolaj sta na potu stala Marijan in Manica. Kvas je videl iz Maničinega obnašanja, da Marijana nekaj prosi, česar mladenič neče obljubiti. Dasi je Lovre slišal le nekatere besede Marijanovega govora, razvidel je naglo, kaj govorita in obraz se mu je nekako čudno spremenil. Strmel je tjakaj doli in videč, da je Marijan hitro obrnil se od Manice in sam koračil proti gradu, pozabil je, da ni sam in dejal je pol na glas: "O nespamet! Povedala mu je. Vse je izgubljeno."

Marička, ki je nekoliko poznala razmere med Marijanom in svojo prijateljico, razvidela je zdaj s tisto žensko ostroumnostjo, katera je celo mladim, tudi malo izkušenim deklicam v enakih rečeh lastna, kaj pomenja Kvasov malo preglasen izrek. Tih vzdihljaj se ji ukrade globoko od srca. Precej pa se umiri in reče: "Gospod Kvas, ali ne greva zopet nazaj?"

Glas tega vprašanja pak je bil ves drugačen, kakor v njeni prejšnji govorici. Lovre je molče koračil tik nje po poti navzdol. Tudi njej se ni ljubilo nove govorice začeti. Morala je precej hitro stopati, da ga je dohajala. Kaka dva pota ga je opomnila, da prehitro stopa.

Kmalu sta bila zopet pri gradu, skoro ob istem času ko Manica, ki je bila veliko pred njima. Marijan je hotel iti proti domu, a zdravnik Vencelj ga je zagledal in vlekel posili nazaj gori v sobo, kjer se je zopet zbrala vsa družba.

Toda mlajši ljudje so bili vsi nenavadno tihi. Marijan je slonel na stolu in zdaj pa zdaj jezno pogledal Kvasa. Gospod Vencelj, ki je morda nekoliko slutil, kaj je tej spremembi vzrok, pomagal si je zdaj tako, zdaj drugače, da bi se jeziki zopet malo otajali. Ali kmalu je videl, da mu to tako malo izpod rok gre, da je celo gospodar opazovaje pogledoval zdaj svojo hčer, zdaj Marijana.

Ne vemo, kaj bi bilo konec te situacije, ko ne bi bila hišna Urša naznanila, da je Krjavelj odzdolaj in da hoče po vsej sili z gospodi govoriti.

"Aha, to je tisti pomorski vojak, ki pripoveduje, da je hudiča presekal?" vpraša gospod Grašič.

"Tisti, tisti! Le brž naj gori pride; jaz tega neumneža prav rad slišim," pravi Vencelj.

Ko je tudi gospodar potrdil, kar je dejal zdravnik, šla je ženica ven in kmalu potem se vrata počasno in polagoma odpro in naš smolar se zmuza v sobo. Kakor ni nič potrkal, tako tudi širokega klobuka ni snel z glave, ampak debelo je gledal zdaj enega, zdaj drugega in ne vedoč, koga bi ogovoril, vedno še vrata pritiskal, dasiravno so bila že zaprta.

"No, Krjavelj, kaj bi pa ti rad?" vpraša ga gospod Benjamin.

"Bog daj, da bi vam dobro teknilo, če ste jedli, — vsem!" pravi Krjavelj.

"Je že dobro! Le povedi, kaj si prišel!"

"Pa odkrij se; kedar prideš med gospodo, ne smeš imeti klobuka na glavi," pravi fajmošter.

Krjavelj se odkrije in pravi: "Saj res, odkriti sem se bil pozabil. — Prišel sem povedat, da sem v hosti videl dve čudni živali. Dopoldne sem smolo bral po smrečju. Še košek sem bil doma pustil, prav pozabivši sem ga bil pustil in moral sem si narediti kozico iz brezovega lubja. Komaj pol sem je bil nadrgnil tam pri tisti debeli smreki v Kavki, kjer imajo vrane vsako pomlad mlade. In kaj sem zagledal? Dve zveri sta obirali gabrovo zelenje komaj tako daleč kakor tista moja puška ustreli, ki sem jo ono leto, ko je bila tista suša, od ciganov kupil. — Pa veste kaj, ljudje božji, ne morem lahko praviti, ker odavi si nisem nič skuhal. Tako mi je nekaj grčavo po grlu, — ko bi mi hoteli pol glažka takega vina privoščiti, kakor ga imate ondukaj, da bi ga popil. Bom pa molil zanj."

(Dalje prih.)

—o—

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

ODKOD BESEDA TORPEDO

Naj si bo torpedo še tako novodobno orožje, beseda izvira vendarle iz stare latinščine in dovolj čudno se nas dojmi, če srečamo to besedo n. pr. v Ciceronovem delu "De natura deorum" ter v Plinijevih in Varonovih spisih.

Latinski torpedo je pomenil prvotno omrtvelost telesnih in duševnih življenjskih sil, omamljenost, otrplost. V prenešenem pomenu je označeval električnega skata (raja torpedo), ki deli s svojim kratkim repom električne udarce, ki te spravijo v stanje "torpeda," omrtvičenosti, otrplosti.

Prvič se je ta beseda uporabljala v vojaškem pomenu okrog l. 1780., ko je Američan Bushnell s pomočjo podmorskih čolnov skušal privijati peklenske stroje k trupom sovražnih ladij. Ta beseda je sprva le životarila in tudi tedaj, ko je sloviti Robert Fulton izboljšal razstrelilno telo torpedo, je bila znana komaj najožjim strokovnim krogom. Še Mayerjev konverzacijski leksikon iz l. 1851. navaja pod besedo torpedo le električnega skata. Šele ameriška državljanska vojna je besedo posplošila, treba pa je bilo še nekoliko desetletij, preden so jo začeli uporabljati samo za ofenzivne podmorske izstrelke in ne tudi za mine ter zažigalne stroje vseh vrst.

—o—

PREDLOG PROTI AVTOMOBILISTOM

Chicago, Ill. — Mestnemu svetu je bil zadnji petek stavljen predlog, po katerem bi bilo omogočeno policistom, da izdajajo avtomobilistom, ki so kršili prometne predpise, poziv na sodišče tudi v njih odsotnosti, namreč, da jim nataknejo poziv na avto. Po sedanjem zakonu morajo biti pozivi lastnoročno izročeni.

ROJAK SREDNJE STAROSTI

bi rad dobil pri kakem slovenskemu farmarju službo za kake 2 ali 3 mesece. Muči ga revmatizem in bi bil vsled tega rad na deželskem zraku v svrho zdravja. Posebno težkega dela, ali da bi ga kdo priganjal bi seveda ne prenesel. Zato tudi za kako plačo ne gleda, le da bi dobil hrano in stanovanje. Če katerega ta ponudba zanima, naj piše na: **Frank Kramer,** 1928 South Racine avenue, Chicago, Ill.

Zdaj rešen bolečin in lenega občutka

Glasno hvali zeliščno zdravilo. Dosti let je potratil z iskanjem česa, ki bi mu pomagalo.

Nič več ne občuti zdaj omotice in občutne bolečine v njegovih sklepih so izginile, kar se je zaprtje odstranilo. Imenitno zdravilo, pravi.

"Ne morem se dovolj zahvaliti Herbtex za čudovito pomoč, ki mi jo je prinesel, vendar se zdi tako enostavno po tako mnogih dragih zdravljenjih, ki sploh niso nič pomagala," je dejal Mr. Horace F. George, bivši inženir na Pennsylvania železnici, zdaj živeč na 723 Market St., Wheeling, W. Va.

Mr. Horace F. George

"Nobenega dvoma ni, da je bilo zaprtje povzročitelj vseh mojih nadlog, toda mislil sem skoraj na vse, kaj bi mi moglo biti. Tako me je bolelo, da sem se komaj mogel obdržati na delu. Moj hrbet je bil tako trd in bolečine sem imel po vsem telesu skoraj vedno. Kadar sem se pripognil, sem začutil tako omotico, da sem se moral česa oprijeti. Moji živci so me držali vzbujenega cele ure vsako noč in prihodnje jutro sem se počutil popolnoma utrujenega.

"Dostikrat sem se zahvalil nekemu svojemu prijatelju, ker mi je rekel, naj poskusim Herbtex. Ko bi le bil začel jemati Herbtex pred leti! Herbtex je predelal moje drobovje temeljito, vendar brez ščipanja ali bolečin, in zdaj je popolnoma redno vsak dan. Čutim, kakor bi bil imel notranjo kopel. Zdi se, da se vsi strupi odstranjujejo redno, namesto, da ostajajo tamkaj in povzročajo težave.

"Odkar je Herbtex izčistil moje drobovje, sem rešen bolečin v hrbtu in po telesu, tudi nimam kislega plina, ki se je vedno dvigal po obedu, vsa omotica je izginila in živci so se mi tako pomirili, da ponoči lahko uživam mirno spanje.

"Za nič bi ne dal dobrot, ki mi jih je prinesel Herbtex. Vem, da je Herbtex v resnici dobro zdravilo. Herbtex nudi odpomoč za navadne bolezni, kakor želodčne težave, lena jetra, slabotne ledvice, boleči sklepi, boleče mišice, kadar je to povzročeno vsled zaprtja."

POSEBNA PONUDBA: Redna cena za Herbtex je $1.25; pošljite samo $1 v Money Order, gotovini ali čeku na Herbtex Co., Dept. A 2, Wheeling, W. Va., in zavoj Herbtex (zaloga za več kot dva tedna) vam bo poslan s poštnino plačano.

Pisano polje

J. M. Trunk

Vse le stoji. Sitzkrieg.
(Konec)

Štiri nadaljne zahteve se tičejo bolj Poljske. Obsojeni radi bogokletstva se morajo izpustiti, vsi dogovori s sv. Stolico se odpravijo, izdati se mora poljski časopis za brezbožno propagando, kakor tudi propaganda po zraku (radio). V te namene se zahteva vsota treh miljonov rubljev, od katerih se mora del porabiti za poseben film "Cerkev na Poljskem," kjer se pokaže, kako je cerkev narod izrabljala.

Iz tega je razvidno, da vsaj ti krogi močno gledajo na zapad, posebno na Balkan. To nas mora pred vsem zanimati. Recimo, da se prikažejo na Balkanu. Odpre se precep. Komur gre le za ateistični komunizem,bo komaj čakal. Komur gre za obstoj vsaj slovanstva, bo najmanj molčal, ampak komur je za versko svobodo in za obrambo zoper utopistični in nasilni komunizem, bo vstrepetal. In tu je precep v krogih, ki so za slovanstvo, obenem pa tudi za vero in človeške pravice.

Up, pričakovanje (komunistov), pomislek ali trepetanje drugih pa nič ne pomaga, ako Moskva prikoraka. Če se še tako bojite teh rdečih kosmatincev in nasilnih brdavsov, če pridejo, bodo tu. Ali naj se obesite? Tudi jaz se jih bojim, ker prišli bodo tudi sem v Ameriko, če pridejo v Evropo, na Balkan. . .ampak brez odločnega poguma nisem. Za me vsaj stoji:

Če ni Boga, so brezbožniki na pravem, se jim nihče ne more ustaviti, ker bi bili pač na pravem, in naj bi bili, ko prikorakajo še taki kosmatini in brdavsi. .na pravem bi bili, resnica bi morala na dan, vera, ker bi ne bila resnica, bi se morala skriti, zginiti. Nič ne pomaga, če so na pravem in če ni Boga.

Ako pa je Bog, lahko pripusti, da ti kosmatini prikoravsajo, podirajo, mesarijo, uničujejo. . .ampak Boga ne bodo pomandrali, in Bog je, ker se imenujejo brezbožnike, in če bi ne bilo Boga, bi se morali imenovati — ničle ali brezničle, in to so, gole ničle, in so bili njih očetje pod carji in v prejšnji dobi pravi gentlemeni, ker so se dosledno vsaj imenovali—nihiliste. Jaz imam nekaj strahu, pa se teh — ničel ravno ne bojim.

*

V Trstu je zdaj menda kakor v mravljišču. Vseh 20 let so tam dremali, zdaj šumi in bobni noč in dan. Prihaja ladja za ladjo, odhaja vlak za vlakom. Kaj prihaja, kam odhaja? Mussolini pravi, da je zdaj več treba za pod zobe in nekaj tudi za kanone. Angležgrize ustnice, pa mora molčati, ker Musso sedi na plotu, pa lahko skoči na stran, da Angležu ne bo prijetno. Kam gre? Saj niste klade. Noč in dan drdrajo vlaki v Nemčijo. Lah je nevtralen in se razume tudi na profit. Sami vidite, da v Trstu Musso nesramno — maže Angleža. Tu je ena žavba.

Finci so dobili miljone za — hrano. Kupili so 12 miljonov funtov špeha pri nas, ko je na Finskem mraz. Precej nekih svinj je moralo narediti testament. Špeh gre na angleške ladje, za druge ni varno. Adijo New York! Ampak ladje grejo v angleške luke in tam se — potopijo same. Saj niste klade. Špeh je tudi za angleški mraz, na Finsko pa gre — orožje zoper nečednega Stalina. In tako maže Anglež Stalina. Končno bo vse namazano, zmešano je že danes.

*

Bivši predsednik Hoover se je spomnil tudi Poljakov, kar je lepo. Pravi, da bo treba prehraniti do 7 miljonov Poljakov, in menda Nemci niti ne ugovarjajo več, jim je po volji. Niso neumni, ako jim res ni za to, da bi ti Poljaki umrli lakote. Kam pa je prišlo? Nemci so jim morali prav vse pobrati za nemške želodce, zdaj naj hranijo Poljake drugi, in če jih, bodo Nemci dosti našli tudi za-se. Poljaki so mislili, da so nekaj, ker jih je do 30 miljonov, zdaj je toliko miljonov revežev, ker ni bilo pameti. Težko pa, da bi kdaj Slovane pamet srečala. Dokler so, ni pameti, kadar jih ne bo več, je pamet nemogoča.

—o—

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

MED VELIKONOČNA JEDILA

spadajo dobri prekajeni želodci, delani po domačem načinu, dobre prekajene šunke, doma delane klobase in druge take reči. Obenem imamo v zalogi vse vrste sveže meso, perutnino, in vse kar potrebujete za velikonočne potice in druga peciva. Vse dobite pri nas! Se priporočamo za vaša naročila!

KUKMAN BROS.
SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA
1900 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Tel. Canal 0572
Vsem prijateljem in odjemalcem želimo veselo in zadovoljno Velikonoč!

Vesele in radostne velikonočne praznike
želi vsem svojim prijateljem in znancem
TRIANGEL TAVERN
M. POPOVICH, *lastnik*
Priznano SCHLITZ pivo vedno sveže na čepu.
Prodajamo tudi pivo v steklenicah po ¼ in ½ galona.
Ko potrebujete za praznike dobre okusne pijače, se oglasite pri meni, kjer bote najbolje postreženi.
9510 Ewing Ave., -:- So. Chicago, Ill.

Vesele velikonočne praznike
želi vsem svojim odjemalcem
ANTON BAKŠE
MEN'S FURNISHINGS
EDINA SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI V SOUTH CHICAGO.
Rojaki, ko potrebujete različna obuvala, za šport, kakor tudi za delo, se oglasite pri meni in bote zadovoljni odhajali domov. Imam najboljše blago, ki ga prodajam po zmernih cenah.
9600 Avenue L, -:- So. Chicago, Ill.

M. KLARICH & SON
STAVBENIK IN KONTRAKTOR
3121 So. Parnell Avenue,
CHICAGO, ILL.
Telefon Calumet 6509

GRADIMO
nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenove in poprave.

300 SVETIH MAŠ LETNO
v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko". Članarina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov:
DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA
za afriške misijone,
3624 W. Pine Boulevard, Dept. L, St. Louis, Mo.

MICHAEL TRINKO & SINOVI
PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS
(Pleskarji in popravljači ometa in sten)
2114 West 23rd Place, Chicago, Illinois
Telefon Canal 1090
Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, pokličite nas in vprašajte nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste delo potem tudi drugam. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovencem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarska dela vršimo točno in za iste jamčimo.

Tiskarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!

AMERIKANSKI SLOVENEC

Velikonočna priloga

V DVEH DELIH — II. DEL. CHICAGO, ILL., TOREK, 19. MARCA — TUESDAY, MARCH 19, 1940 IN TWO PARTS — PART II.

Vstajenje

ZOPET nam velikonočni zvonovi oznanjajo zmago življenja nad smrtjo, zmago resnice nad lažjo in prevaro, duha nad materijo, zmago ljubezni nad sovraštvom. Vedno znova je treba to zmago oznanjati človeštvu, ker morajo ljudje vsak dan znova bojevati in izvojevati boj za resnico, pravico in ljubezen. Velikonočni aleluja za nas ni le klic radosti srca nad znova oživljeno, sproščeno naravo, ampak je vzklik boja in zmage, ki se razlega raz vekovitega človeškega bojišča. Ta klic plava nad celo zgodovino krščanstva; z njim pozdravljajo verne množice že skoraj 2000 let vedno zmagoslavno zastavo, to je zastavo Kristusovo. Aleluja — je radosten spev tiste Cerkve —, ki ni nikoli klonila in nikdar obupavala. Aleluja — je bojni klic neustrašenih bojevnikov, ki niso nikdar utrujeni, temveč polni notranjega navdušenja in prepričanja o resničnosti stvari, za katero se borijo.

Evangeliji nam pripovedujejo, da se je to navdušenje porodilo že ob Kristusovem grobu. Še pred nekaj trentuki se je dvomeče dvigalo vprašanje: Kdo nam odvali kamen groba. Pravkar so še hoteli učenci bežati v Emavs, le nekaj hipov preje je bil splošen vtis, da Kajfa, Herod in Pilat docela obvladajo položaj. — Nenadoma pa nastopi popoln obrat. Kamen je že odvaljen, bežeči se vračajo, sedaj trepetajo tisti, ki so pravkar še triumfirali. Aleluja, klic zmagoslavja ori iz globin srca Njegovih zvestih, ki poslej ne bo nikdar več utihnil. Dal Bog, da bi še na današnji praznik vstajenja zvršil podoben obrat v srcih vseh tistih, ki preveč trepetajo pred sovražniki krščanstva. Dal Bog, da bi se vesoljno krščanstvo ob teh lepih praznikih osvestilo in žavedlo svoje nezmagljive moči.

Človeško je seveda razumljivo, ako se ravno v naših dneh premnogi dobri verniki vdajajo tegobnim mislim. Po vseh delih zemlje rožlja stari sovražnik krščanstva s svojim orožjem. Na svetu je milijone ljudi, ki slede drugim zastavam. Pred našimi očmi se vrši v mnogih deželah razkristjanjenje in sekularizacija stare krščanske kulture. V ospredju svetovnih dogodkov stoje velika centrala finance in politike in komaj se iz ozadja še čuje glas krščanstva. Aparat, ki ga imajo nasprotniki v rokah, se zdi neosvojljiv. Tako je, kakor bi oni krščanski genij ležal danes v agoniji, ki je v teku stoletij ustvaril toliko veličastnih in čudovitih stvari, katerim se še danes ne moremo načuditi. Celo taki trenutki pridejo, ko se pojavi videz, kakor da se s krščanstvom sploh več ne računa. Takšen je vtis, kakor da mu sile sveta le še iz usmiljenja prepuščajo gotov delokrog. Razen tega smo priče vedno novih preganjanj, ki jih mora trpeti cerkev. Na Poljskem, v Nemčiji in še kje drugod so močne sile na delu, da zatro in uničijo krščanstvo.

Mi si torej ne delamo iluzij. Toda kljub temu ponavljamo radostno alelujo!

Kajti, je li kdaj bilo razmerje sil med krščanstvom in posvetnjaškim duhom kaj dosti različneje kakor je dandanes? Mar ne poznamo časov v zgodovini, ko je bila Cerkev needina, njen nauk ogrožen z neštetimi herezijami in so svetišča božja stala mnogo bolj zapuščena in prazna kakor danes? Pomislimo samo, kako razrvano je bilo duhovno življenje v dobi reformacije ali pa v jožefinskih časih! Ali niso bili to časi, ko je cerkvam grozila nevarnost, da jih porabijo za muzeje? Sovražniki vere so vedno bili in bodo vedno ostali, čeprav se bodo skrivali enkrat pod liberalno, drugič pod socialno in komunistično krinko, enkrat bodo nastopali pod obleko humanitarnosti, drugič prosvitljenega naprednjaštva in tretjič morda kot bojevniki za človečanske pravice. Mi pa bomo živeli in ostali. Vemo, da nekdaj tudi ni pripadla bodočnost ljudem, ki so na oni grob zavalili težek kamen in ga hiteli pečatiti s cesarskim pečatom. Niso se jim tedaj posrečile njihove nakane in se jim tudi sedaj ne bodo. — Kristus je enkrat umrl a ne umrje nikdar več.

Kajpada ne stavimo svojega upanja na sile, s katerimi grade nasprotniki krščanstva. Cerkev se ne opira na državno moč, ne na denarne rezerve, ne na civilizacijo, ki jo je ustvarila. Pristaši krščanstva tudi niso prežeti s takim fanatičnim sovraštvom, kakor njihovi nasprotniki. Naša vera in naše religiozno občestvo klije iz večnostnih sil. Že v prvih učencih je bilo nekaj, kar je prihajalo iz drugega sveta. Bilo je neprimerno več in pomembnejše, kakor Atene in Rim. Bilo je mnogo več, kakor vse tisto obilje, ki ga je posedal tedanji svet in ki ga kljub temu ni moglo rešiti. To skrivnostno, do tedaj nepoznano je bila nova veličina, nova klica (Dalje na 2. strani.)

Zveličar je vstal — Aleluja!

Franjo Neubauer:

Vstalemu Zveličarju

Dviguj se iz groba, Zveličar!
Iz tvojih ran zmaga žari,
sijajnejše zdaj so od sonca,
na njih ni nobene krvi.

Ko visel na križu si v ranah,
vsa kri je potekla iz njih,
iz Tvoje strani prebodene
poslednji izvil se je vzdih.

Zdaj svobodne roke polagaš
trpečim na težko glavo,
ki že so jo mučile misli,
da več Te iz groba ne bo.

Stopinje Ti lahke hitijo
ljubečim in dragim naprot,
ki niso nikdar pozabili
naukov in Tvojih dobrot.

Več grenka ni Tvoja beseda,
Tvoj glas je sladak, tolažljiv,
in kliče spokornim in zvestim,
da vstal si in zopet si živ!

BLAGOSLOVLJENO IN ZADOVOLJNO VELIKONOČ vsem zastopnikom, naročnikom in vsem prijateljem lista želita

Uredništvo in Uprava.

Marija Magdalena

KOLIKOKRAT so na razne načine upodabjali umetniki to lepo, čudovito ženo. A pravo in pravilno duhovno podlago za prenovitev njene duše pa je šele spoznal cerkveni učenik sv. Avguštin, ki je bil ko nalašč na mestu, da prouči Marijo Magdaleno, saj je moč odpuščanja občutil tudi sam na sebi in skoraj nič manj, kakor ga je občutila Marija Magdalena. V svojih "Spovedih" pravi sv. Avguštin, da so bile one tri Marije v sv. Pismu, ki so imenovane na treh različnih točkah, ena in ista oseba: Marija Magdalena. In res, Marija iz Magdale, ki je rečeno o njej, da je Gospod izgnal sedem satanov iz nje in ki ga je spremljala na njegovem križevem potu; dalje tudi ona Marija, sestra Marte in Lazarja, ki je v koprnenju po duhovni hrani pozabila na telesno strežbo čudovitega gosta in slednjič tista grešnica, ki ni imenovana, ki je v hiši Simona, farizeja, poiskala Kristusa, da bi mu mazilila noge. V vseh teh treh prilikah je sv. Avguštin, ko je zaeno zajemal iz lastnega doživetja, spoznal znake verskega preobrata ene edine ženske, ki se je — kakor on— polna kesanja zbudila iz svojih hudih sanj.

To čudovito poglobljeno spoznanje sv. Avguština, ta presunljiva duševna podoba, ki jo je ustvaril, nam pojasnjuje, da so v vsem srednjem veku pojmovali osebnost Marije Magdalene po njegovih besedah. Na slikah so upodabljali poedine prizore iz njenega življenja in jih izražali, ko da so se zgodili istočasno.

Tako je podal slikar Luka Mosek obisk Zveličarja pri Mariji in Marti in zaeno dogodek, ki se je pripetil ob drugem času v hiši farizeja, prav prisrčno in presunljivo kot en sam dogodek: Na poletni trati je pogrnjena miza za malico. Za mizo sedita Kristus in njegov zvesti spremljevalec sv. Peter. Medtem ko Marija Magdalena s svojimi lepimi lasmi briše noge Gospodove, prihiti vsa delavna Marta v gospodinjski obleki s skledo in z žlico. Tudi brat obeh sester Lazar, je tu. Na desnem koncu mize se vneto pogovarja z apostolom. Prav tako, kakor ne spada sem vedenje skesane grešnice, tudi ni v skladu s tem dogodkom oseba zraven Kristusa, ki je pač Simon, oni farizej, ki hoče pojasniti Učeniku kakšna zloglasna ženska je ta Marija. Toda odpuščajoča kretnja z roko Kristusa je močnejša ko vsa obtožba in ko človeška onemoglost, ki se hoče pri Marti pritajiti v čezmerni pridnosti.

Da je bila Marija Magdalena žena najsilnejših čustev — to nekoč v hudem, tako pozneje v dobrem — se je izkazalo prav za prav šele po križevem potu. Zmeraj je ostala v bližini Gospodovi. Slikarji nam jo prikazujejo, kako je, v nasprotju z drugimi ženami, ki so bile slabotne in boječe, zmeraj hrabra. Ni se umaknila grozoti tiste ure, čeprav se ji hoče razpočiti srce. V svoj objem je sprejela Mater Križanega, ki se je zgrudila v bolečinah in je s Križanim vred pretrpela smrtno uro. Ko so se zaprle Njegove oči in ko so ga sneli s križa, da bi ga dali v grob, tedaj je njeno trpljenje, ki ga je bila dotlej zatajevala, z vso silo bruhnilo na dan in jo je pretreslo do najglobljih globin, kakor je ustrezalo njenemu silovitemu doživljanju. — Ona pa je bila tudi deležna te milosti na veliko nedeljo zjutraj, ki je niso bili deležni ne Mati, ne učenci: njej, ki je sama samcata ždela ob grobu, se je prikazal Zveličar in jo iz njene brezupnosti odvedel v upanje.

Zato pa je legenda tudi njeno poznejše življenje opisovala tako, da je bilo blagoslovljeno in polno neumorne delavnosti. Njen smoter da je bil, da razodene doživetje o odpuščanju, ki ga je bila sama deležna, tudi drugim. V času prvega preganjanja Kristjanov je bila obsojena na vožnjo po morju z barko, ki ni imela ne krmila ne jader. Toda veter in valovi so imeli več usmiljenja z njo ko njeni neusmiljeni sodniki in so pripodili barko do Južne Francije, kjer se je Marija Magdalena izkrcala. Posrečilo se ji je, da je s svojim ljubeznivim vedenjem, s svojo prepričevalno osebnostjo spreobrnila mnogo paganov in njena spremijevalca Lazar in Maksimin sta postala celo škofa v Marseilleu in Aixu. Slednjič jo je njeno hrepenenje po večji popolnosti privedlo od teh zunanjih uspehov do spokornega življenja v samoti.

Nobena beseda nam ne pove, kje je bila Marija Magdalena preživela svoja poslednja leta in kje je umrla. A to, da se tako izlahka zamislimo vanjo kot v človeka iz mesa in krvi, bolje priča o resničnosti njenega življenja kot kake zgodovinske letnice in nam zaeno pojasni, zakaj nam je ta žena tako blizu. Zato nam je tako blizu, ker ne zavisi globlji pomen njene usode od kakega časa in kake šege, (Dalje na 4. strani)

VSTAJENJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

v življenju narodov, bila je nova vera. Iz te vere smo močni tudi mi in iz ničesar drugega. Kadar kristjani v Kristusovem imenu bojujejo svoje bitke, vselej zmagajo. Kdor pozna to skrivnost, ne bo nikdar malodušen v boju, bo v vsakem času in v vseh razmerah poln upanja in zmagovit, kakor njegov božji Mojster.

Ljudem, ki so polni vere, je od Boga podeljena moč, da preobrazujejo obličje zemlje. Ali ne prihajajo ti novi ljudje zopet na površje: Ali niso to moderni Jozueti, katerim je dano, da svoj narod preko Kalvarije in velikega petka vodijo v vstajenje velikonočnega jutra.

Zavedamo se nevarnosti trenutka, a poznamo moč vstajenjske misli. Pred dvemi tisočletji je nekaj mož z alelujo v srcu in na jeziku naskočilo tedanji poganski svet in ga pričelo osvajati. Zato proč z vsako malodušnostjo, proč z večnimi tožbami o sedanjih slabih časih. Z optimizmom se lotimo vsak svojega dela, pa bodo kmalu boljše razmere. Preko vsega tudi resnično težavnega in bridkega moremo kot verni katoličani še tudi danes ponavljati zmagoviti klic krščanstva: Aleluja!

Pilatov grob

(ŠVICARSKA LEGENDA)

V Švici, proti vzhodu od Lucerna, štrli proti nebu mračen in strašen hrib Pilat, ki pripada k skupini bernskih alp. V eni izmed temnih globeli griča je "Pilatovo jezero", obdano z mračnimi skalami, ki nekako vise nad jezerom, tako, da se nikdar ne zrcali v njem svetlo švicarsko nebo.

O tem jezeru pripovedujejo naslednjo legendo:

Po Kristusovi smrti je živel Pilat ves zmeden; bali so se, da znori. V ušesih mu je vedno zvenel tihi in mirni Kristusov glas. Zdelo se mu je, da ga preganja ljubeznivi in mirni Zveličarjev pogled. Kamorkoli je šel, karkoli je delal, povsod je videl pred seboj ta otožni pogled ter čul besede, katerih ni mogel nikoli pozabiti: "Moje kraljestvo ni od tega sveta. Zato sem prišel na svet, da dam pričevanje o resnici."

"Kaj je resnica?" ga je vprašal tesnosrčni Pilat.

Pa tudi žena ni dala Pilatu miru. Vedno mu je očitala, da je on kriv Kristusove smrti. Pilatu je postajalo življenje tako mučno, da se mu je često porodila v glavi misel, da bi si pretrgal nit življenja.

Žalostno je bilo njegovo življenje v palači v Judeji. Vest se mu je vedno oglašala in je ni mogel zamoriti. Vedno je bil prepričan, da mu je vtisnjen v obličje pečat prokletstva. Zdelo se mu je, da se ga zato vsi ogibljejo, ker vidijo v tem pečatu Kristusovega morilca, zato je nekega dne izginil iz Jeruzalema.

V temni noči se je odločil za beg. Skrivaj je zapustil ženo in palačo in se napotil proti mestnim vratom.

Noč je bila strašna, Pilat pa je gledal pred seboj Golgato in Kristusov križ in znova je začul usodepolne besede: "Prišel sem na svet, da dam pričevanje o resnici."

"Toda, kaj je resnica?"

Pilat je dolgo hodil. Ni se menil za nevarnosti, ki so mu pretile. Telo mu je bilo utrujeno, njegova duša pa je grozno trpela. Glad in žeja sta ga mučila, noge so mu odpovedovale, toda on je šel naprej, nevedoč ne kod in kam.

V neki noči, ki jo je moral prebiti na poti, je srečal neko dolgo, črno postavo, o kateri se mu je zdelo, da gre poleg njega.

"Kdo si?" jo vpraša Pilat ves prestrašen, toda postava je molčala in prav tako je molčala tudi duša nesrečnega ubežnika. Komaj se je prikazal prvi jutranji svit, si je Pilat nekoliko bolje ogledal čudno postavo ter strmel od groze.

To je bil večni žid.

Drug drugega sta spoznala.

"Proklet in obsojen sem, da se moram klatiti po svetu," je spregovoril žid z utrujenim glasom. "Na sebi nosim ono strašno kletev, tvojo kletev, Pilat, kajti, če bi ga ti ne bil obsodil na smrt, pa bi tudi jaz ne bil storil tega, kar sem."

Pilatu so se jele od groze šibiti noge, da je onemogel omahnil na poti, toda večni žid ga je dvignil ter vlekel s seboj, ne da bi pri tem obstal.

"Pilat, spoznal si me. Jaz sem židovski vojak, bivši vratar v tvoji domačiji. Večkrat sem stal ondi na straži, tako tudi tisti dan, ko so židje vlekli obsojenega Kristusa mimo vrat; mislil sem si, da je to grozen zločinec in da si ga po zasluženju obsodil na smrt; hotel sem spolniti tvojo voljo in sem ga udaril ter mu dejal s prezirljivim glasom: "Urneje stopaj, kralj! Čemu hodiš tako počasi?" In on me je milo pogledal. Nikdar ne bom pozabil tega otožnega pogleda. In tiho, zelo tiho mi je dejal: 'Jaz pojdem, toda ti počakaš tako dolgo na zemlji, da se vrnem." In začutil sem, kako je neka nepoznana, notranja moč zašibila moje noge in sem šel. Dolgo, dolgo sem hodil brez oddiha. Pa še grem, a sam ne vem, kam. Ah, Pilat, Pilat, ko bi šel ti z menoj, bi se lahko oprl na tvojo ramo ter začutil vso milino tudi kratkega počitka."

"Toda, jaz ne morem iti dalje," zastoka Pilat. "Noge me nočejo več nositi."

"In jaz? Ali mar nisva oba obsojena?"

Pilat se je zgrudil na tla. Večni žid je hotel obstati in ga dvigniti, toda grozna moč, ki je tičala v njem, ga je porinila naprej in Pilatu je nekoliko odleglo, ko je videl, da je nekak neviden in tajinstven veter odnašal od njega to skrivnostno postavo. Večni žid je zginil v zarji bližajočega se dneva.

Poslej se je Pilata polaščala groza, ko je nastala noč in je pomislil, da bi se utegnil srečati z večnim popotnikom, zato je prebil noči brez spanja. Tudi podnevi, ko se je pojavil na poti kak popotnik, se ga je Pilat močno ustrašil ter se potrudil, da se mu je čimpreje umaknil za kak grm. Velikih obljudenih mest se je ogibal. Hodil je po vaseh in se skrival pred ljudmi kot morilec, ki se boji maščevanja.

Po velikem naporu je dospel v Rim, ki se je pojavil kot čudež pred njim. Pilat ga je takoj spoznal in polastila se ga je mrzlica razvnetosti in mučne radosti. Vendar to ni trajalo dolgo. Pilata so se polastili znova prejšnji občutki ter mu stisnili srce slično oni trnjevi kroni, katero so na njegovo povelje položili Jezusu na glavo, preden so ga izročili sramotni smrti. In Pilatu je zakrvavelo srce od bolesti.

Pred Pilatom se je mogočno valila kalna Tibera, kateri se je bil slednjič približal. Naenkrat se mu izvije iz prsi obupen krik. Odprl je oči in zagledal na drugi strani Tibere večnega žida, ki mu je molil nasproti svoje dolge, koščene roke.

"Pojdi z menoj," mu je dejal večni žid.

"S teboj ne pojdem," mu odvrne Pilat. "Rajši umrjem, kakor da bi moral bivati za vedno v tvoji družbi."

Pilat si je še enkrat poklical v spomin sliko izdanega trpina, jel sedaj prvikrat moliti, nato pa je skočil v Tibero.

Kmalu nato se je razlila reka preko obrežja ter nesla na svojem hrbtu mrtvo Pilatovo truplo, ki je obstalo na obrežju.

Pilata so ljudje spoznali in ga odnesli na neko pristavo. Tibera je takoj upadla in tedaj so vsi spoznali, da reka ni hotela sprejeti in pokopati v svojem krilu tega zločinca.

Oblastniki niso hoteli ohraniti Pilatovega trupla v mestu, niti ga pokopati na mestnem pokopališču, ker so se bali, da bi s tem priklicali na mesto Gospodovo kazen. Pilatovo truplo so zavili v tkanino in ga odpeljali daleč, daleč za rimsko mejo, v prazno in mračno gorovje Galije.

Na visokem hribu, v vodi mračnega jezera leži še sedaj Pilatovo truplo.

Najsi je bil kdorkoli je hotel, pastir ali popotnik, vsak se je bal tega nevarnega kraja in je rajši zbežal proč, čim najdalje mu je bilo mogoče, zakaj tu se gode čudne stvari. Ako pa te kdaj privede usoda na ta otožni kraj, pa se izroči v roke svojemu angelu varuhu, povesi svoje oči in pazi na to, da ne vržeš ničesar v jezero. Ne meči vanj ne kamenja, ne sadu z drevesa, ne sadnih koščic, ne trave, ne železa, ne zlata, skratka: ničesar, da ne zbudiš Pilata, ki počiva na dnu jezera. Le trenutek še in moč, ki ga drži, bo zlomljena, takrat pa bo poplavilo jezero obrežje in nastala bo po hribih nevihta, ki bo jela rušiti skalovje in ga odnašati v neko nepoznano daljavo, kakor veter odnaša pero, ki odpade ptici iz krila.

Pilat si je končal življenje, ker je mislil, da ne bo več videl križa, ki je s svojim leskom preganjal zločinca, toda križ je prešinil s svojo svetlobo ves svet in ni ga kotička na zemlji, ki ne bi pričal o njegovi moči. Toda Pilat ni mogel umoriti svoje duše. Njegova duša sedaj živi in blodi zaprta pod vodo pogorskega jezera in vsa zbegana in vznemirjena premišljuje o bledem Kristusovem truplu, pribitem na križu na Golgati.

KUHAR VZDIHUJE

"Če kuham slabo, ne morem jesti, če pa kuham dobro, nič ne ostane . . ."

POBEGNILA BOSTA

Mož: "Hitro, hitro, žena, pojdi v hotel in pripravi vso prtljago. Jutri odpotujeva."

Žena: "Ali si pregledal vozni red?"

Mož: "Ne, tega ne, pač pa denarnico . . ."

Za petelina

Gregor Hrastnik

1. ZLATEGA PETELINA SKRIVNOSTNA SMRT.

Večerni vetrec je pihljal iz dišečega vrta v obraz gospoda Janeza, župnika v Kresnicah, ki je hodil po sobi in prebiral psalme. Zlata maša mu že ni bila več daleč in vendar je gospod Janez, zdrave korenine sin, še stopal ko fant in pod belimi lasmi se je svetil zagorel obraz zdrave barve. Tako je hodil po veliki sobi, zatopljen v preroške pesmi Davidove, ko je močno potrkalo na vrata.

"Hvaljen bodi!" je pozdravil došli, štiridesetleten čokat možiček, ves zaripel v obraz.

"Na veke. Kaj boš povedal, Matevž?

"Gospod, Guša bom zadušil. Prav zares ga bom. Bo že videl, falot! Petelina mi je ubil, tistega zlatca, plemenjaka, ki sem si ga bil za drage denarje naročil iz Nemškega. A saj sta ga videli, ne? Kako je bil visok, kako razumen in dober, lep pa ko cesarski sin, moj zlatec."

"Matevž," ga je prekinil župnik in odložil brevir, "sedi. Pa povej mi, kako da dolžiš Guša. To ni lahka reč, tatvine dolžiti, treba vse preiskati in ugotoviti, kaj? Guš je res lahek star fant, a srce ni tako zanič, ne, ne!" je župnik branil svojo ovco.

Matevž pa je kar poskočil s stola in mahaje z rokama drobil okoli mize:

"Pa že ne, pa že ne, gospod! Grdoba je, da mu ga ni para. Pride k meni enkrat, dvakrat, se ustavi pred mrežo na dvorišču in škili v mojo kokošad. Skozi okno, pri katerem sem šival, ga vidim in si pravim: Kaj pa Guš todi oprezuje? Stoji tam ko pribit, kakor da bi si z očmi nekaj izbiral. Pokličem ga: "Guš, Bog daj! Ali si prišel naročit novo obleko?" On pa, zmešan ko lisjak v pasti: "Bog daj, Matevž, za božič jo bom, veš, ko fige dozorijo." Pa je odžvižgal.

"No, le naprej, Matevž, le naprej!" sili gospod in sumljivo bobna s prsti po mizi, Matevž pa:

"Naprej je tako; Čez štiri dni je zlatec zginil! Ni ga nikjer, ne na dvorišču ne za hišo. Otroci pa so videli Guša, da mu je metal popoldne čez mrežo kruha, lepo v kroglicah kruha. Kaj je to, kdo ga je? Guš ga je, ponoči ga je smuknil! In če mi ne daste sveta, ga bom zadušil, [illegible], prav zares!"

"Matevž, ti si pravi petelin!" je zdaj zrastel gospod Janez. "Kakor Kajn govoriš, pa še nič ne veš, kdo je za pravo bil. Tiste kroglice za pašo še nič ne dokažejo."

"Guš je bil!" prepričano trdi Matevž.

Župnik pomolči in bobna po mizi. Saj se tudi njemu pozdeva, da je ta presneti postopač, ta ovca zgubljena, spravil petelina v malho. Pa se župniku zdere misel:

"Poslušaj, Matevž. Ko bi tisti, ki je petelina pobral, prišel k tebi in bi ti prinesel trideset lir, recimo, in bi te prosil odpuščanja — ali bi se ti prav od srca potolažil in mu odpustil?"

Možiček kurjerejec se zmede. Kaj se ne zmisli gospod! Pa ne da bi že vedel, kdo je zlatca pouzmal? In pomenca:

"Kaj bom odpustil, kaj to . . . Anti nisem pagan . . . Za trideset lir bi pa drugega kupil, saj zdaj znam izbirati grebenjake."

"Nuj, Matevž, pa se pobotajva. Do sobote zvečer boš o tej reči molčal ko kamen. V soboto zvečer pa pridi v farovž. Velja?" zavpije gospod.

"Pa naj bo, ker Vi tako pravite," zamrmra Matevž in se poslovi.

2. LUKNJA V RIBIŠKI MREŽI.

"Ljubi moj Gospodar," moli župnik Janez, napol dremaje v naslonjaču pod lučjo, "nastavil sem mrežo, da ti to ribo, tega reveža Guša, ulovim in ti ga pripeljem. In že je kazalo, da se tvoji vabi ustavljati ne more in da se bliža in da bo tvoj. Zakaj njegovo srce si zbudil z nesrečo, ki jo vemo samo mi trije, Ti, Guš in jaz, župnik Janez, in pa še ona revica, mati Guševega otroka. To se našim očem samo zdi, da je nesreča, pa si jima otroka poslal, da ju s svojim jokom pokliče k Tebi. In vse je bilo prav nastavljeno, riba je že plavala v mrežo, pa je stopil vanjo ta petelin, živalca presneta, in je mrežo strgal — in riba spet grozi splavati v pogubo. Ljubi moj Gospodar, tvoj ribiški hlapec te prosi, da zakrpaš to luknjo, ker sicer bo ves moj trud zastonj . . . Brez tvoje pomoči smo ničasti . . ."

Župnik dremlje in v dremavici vidi mrežo, ki je lepo raztegnjena v morje, pa velikega petelina, ki mu greben plameni ko ogenj, kako kljuva v mrežo.

Tok, tok! potrka na vrata. Župnik se zbudi in zagleda na vratih strežnico, nečakinjo Tino, kako vleče za seboj žensko, ki se plaho obotavlja stopiti v sobo.

"Gospod, rada bi govorila z Vami, pa se boji motiti, ker je že pozno."

Gospod Janez se predrami in gre prišlici nasproti:

"Kaj pozno, nič pozno . . . Kaj bi pa rada?"

Ženska kaže kakih trideset let, drobna je in črna, na obrazu pa se ji vidijo sledovi trpljenja in oči so nemirne in ugasle.

"Gospod, jaz sem Hanka . . . pa bi rada z Vami govorila. Guš je . . ."

"Koj, koj," pravi župnik in namigne Tini, "ti pa skuhaj malo kave, ker tej je mraz."

Ko je Tina odšla, je župnik rekel:

"Ti si mati Guševega otroka? Ubožica, ubožica! Vse bo dobro, Bog bo vse uredil . . . Pa zakaj si tako . . . No, nič, nič, Bog tudi greh obrne duši v prid . . . Le nič se ne boj... No, povej, po kaj si prišla?"

"Guš je zbežal."

"Oj, oj, kaj pa se je fantu zmešalo? Kam? Kako?"

"Včeraj. Po polnoči je potrkal na okno. Nisem hotela odpreti. — Pa pravi: "Hanka, sem se prišel poslovit. Grem čez mejo." — Odprem polkne, kar srce mi je zastalo. — "Peter, pravim, ali se šališ?" — "Ne, Hanka, moram bežati, ker me tožijo, da sem kradel." — Kar srce mi je zastalo. "Peter, pomisli na otroka. Pozabi name, pomisli na Drejčka. Res, da ne vejo, da je tvoj sin, a vem, da ga imaš rad do srca." — "Joj, saj veš, Hanka. A v ječo ne maram, sramote ne maram. Matevžkovka je kričala po vasi, da sem jim jaz ukradel petelina in še, da sem jaz kriv vseh tatvin po vsej naši fari in da bo Guša dala orožnikom. Morda me že lovijo. V ječo pa ne maram in ne maram." — "Pa si res kaj ukradel?" sem ga vprašala. — "Hanka, saj veš, da sem pošten; a za Drejčka moram kaj poskrbeti." — "Tatu nečem, Peter, nečem," sem jokala. — "Da ne bom tat, zato bežim," mi je odvrnil. "Ti pa prideš z Drejčkom za menoj." Potem sem ga prosila in preprosila, naj še vsaj en dan ostane. — "V gozd se skrijem, tam v tisti špilji ob Zelenem robu te bom čakal. Do jutri opolnoči. Potem pa zbežim proti meji." Tako sva se ločila. Jaz pa sem vse tako naredila, samo da lahko pritečem k Vam in Vas zaprosim pomoči."

"Oj, oj!" je zdihoval župnik, "če je že na orožnike šlo . . . Oj ti presneti jezik, pa ni mislila tako, reva, za petelina ji je bilo žal . . Poslušaj, Hanka: Kaj pa bo s poroko, če Guš uteče?"

Hanko so spet zalile solze:

"Gospod, ne vem! Tako sva se že lepo pripravila, zdaj pa . . ." In je jokala ko za izgubljenim življenjem.

"Bog vse vidi, Hanka, tudi tvoje solze, ubožica, za pokoro in njemu v dar, ljub dar, zares. Temu Gušu, pobu nemarnemu, pa je že prav, da se v špilji malo spokori, ta! Jutri pa pojdeva ponj in ga izvlečeva iz špilje, ko medveda ga izvlečeva, Hanka!"

Poredno jo je gledal in žena se je skozi solze zvedrila:

"Oh, gospod, kako ste dobri!"

Ko je ženska odšla, je župnik še bral zornice iz duhovniških bukev. In je bral o ribi in mreži in o ovci, ki se je zgubila, pa je pastir šel za njo, jo našel, zadel na rame in nesel domov.

"Ej, moj ljubi Gospodar, če mi jutri močno pomoreš, Ti jo prinesem!"

3. MEDVED V ŠPILJI IN PETELIN V LONCU.

"Matevž, Matevž, kako pa besedo držiš?" je vprašal župnik, ko je drugega jutra po maši stopil h kurjerejcu v hišo.

"Tako ko sva se zmenila, gospod."

"Ti že, ti že, a tvoja žena?"

Urša se je kar ustrašila. Res je nekaj pravila na vasi, a orožnikom ni nič rekla, tega ne in ne. Matevž ji je ostro naložil, naj molči, da ne bo sitnosti, ker se nič ne ve, kdo je tat. In še prav všeč mu je bilo, da je lahko vpričo gospoda pokazal svojo oblast, ker prilike za to so bile prav redke.

Gospod Janez se je lažjega srca odpravil iz vasi po polju pa tuhtal, kako bi Guša izvabil domov. Postopač je, nič ne dela, zato pa krade; lehak je ko perce, srce pa je dobro. Tistega petelina pa je prav zares zmaznil. Iz teh misli ga je zbudil plah pozdrav: Hanka ga je čakala ob poti.

"Bog daj, Hanka, kar naprej stopaj pa moli, za Guša, za pravo pamet . . ."

Tako sta hodila, zavila po stezi v gozd in je šlo okoli Mrzovka v globel in spet čez hrib in spet v globel, dve debeli uri hoda. Gospod Janez je zdaj pa zdaj obstal in potipal srce: bije, močno bije, ko ura, smrtna ura, da ne pozabiš, stari fant, kam se izteče tvoja pot. Hanka pa hiti lovit srečo, zato tako speši.

Guš ni spal. Sedel je v grmovju pred špiljo in grüntal, da še nikoli ne tako:

Hanka, revica, moje dekle in žena neporočena. Nocoj te zapustim, pa bi lahko bilo vse dobro, ko bi presnete petelinje pravde ne bilo. In kaj, če pride s petelinom na dan vse, kar sem pokradel: jata kokoši, zajci in srne, žakelj moke, ki sem ga iz mlina zavlekel za Drejčka, pletenka vina iz županove kleti in venci klobas in svinjska pleča! Guša grebe, strah in kes ga grabita, v hladni senci se poti in tuhta.

Pa poči suha veja v dolu. Guš se zvije ko maček in prisluhne. Koraki! Tiho se podrsa globlje v grmovje. Zdaj zasliši žvižg in potem Hankin glas: "Peter!"

Že je pri njej in ostrmi, ko zagleda pod grmom gospoda Janeza, ki počiva.

"Peter, sem te prišel iskat, da jo popelješ pred oltar."

"Gospod!" klikne Guš.

"Vse vem, vse! Tista o orožnikih je prazna. Matevževka je potrdila, da te ni ovadila; saj da si ti petelina ukradel, to vemo prav zagotovo samo mi trije. Pa zakaj si ga, Peter, zakaj?"

"Za Drejčka in za ohcet!" se odreže visoki fant, ki ob Hanki zmeden stoji pred župnikom. "Prodal sem ga, denar pa shranil."

"Tako, iz ljubezni do otroka si ga ukradel, ti moj fant. Zdaj pa bo tega konec, kajne, Peter? Hanka ne mara tatu za moža, Drejček pa tatinskega očeta ne zasluži, otroče nedolžno."

Guš se prestopa in gleda v tla. Pa pravi:

"V fabriko bom šel delat!"

"Zdaj si pravo povedal, Peter! Saj sem vedel, da si dobrega srca, fant, ti Peter nagajivi, ki si mi hruške izpred nosa kradel z vrta pa si mi take iz blata na drevo nataknil, slepcu. Tak si bil, ti brinov grm ti, pa sem hotel naj lipa iz tebe zraste! Človeška pamet ničasta! Tako, tako, v fabriko pojdeš, ja, bom jaz inženirju povedal, ja in si brž ognjišče postavita, dom za vse tri. To bo lepo pri vas, Peter!"

"Lepo!" pravi fant z iskrečimi se očmi in pogleda Hanko, ki ji teko solze po vedrih licih.

"Zdaj pa poslušaj, Peter!" zavpije župnik. "Najprej popravi, kar si zagrešil, pomedi ves gnoj iz svoje hiše! Tu imaš trideset lir in marš k Matevžu! Reci mu na samem: "Matevž, petelina sem ti vzel in žal mi je. Vzel sem ga za sinka, ki ga imam. Tu imaš 30 lir in odpusti mi!"

Peter prebledi in si grize ustnice; Hanka ga prime za roko. To je hudo, hudo, priznati tatvino in prositi odpuščanja. V srcu mu melje, poka, buči ko vihar med angelom in hudičem.

"Za Drejčka, Peter, za Drejčka!" šepne Hanka.

"Pa če me Matevž potem naznani?" se še skuša upirati.

"To pa jaz zatrdno vem, da te ne bo!" preseče župnik.

"Pa bom šel, še danes, kar zdaj. Potem pa koj proč, v mesto, v fabriko."

"Zdaj še eno, Peter. Jutri je nedelja, bomo oklice nastavili. Enkrat za trikrat, ker sta tako nesrečna . . .

Sem že jaz opravil pri škofiji . . . Kaj praviš?"

Peter in Hanka se spogledata. Župnik še vedno sedi na zemlji in ju gleda in premika ustnici ko v molitvi.

Pa zine Peter Guš:

"Gospod, če Hanka hoče, rečem: da!"

Hanka je dahnila: "Da, jaz tudi!"

Pa je gospod Janez kar poskočil po koncu kot mladec in je žuborel:

"Da, da, da! Čez par dni bosta rekla pred oltarjem: da! Da, za skupno božjo ljubezen, — da: za posvečeno družino — da: za pošteno življenje. Peter in Hanka: za pošteno življenje!"

"Da, gospod!" sta rekla oba.

Župnik se je obrnil in se spustil po stezi nazaj proti domu. Onadva pa sta tiho šla za njim.

Ko je drugi dan počila novica, da sta Peter in Hanka oklicana, je bila vsa vas pokoncu.

"Ta pohajač, lump, tat se poroči!"

"Le na kaj?"

"Pa tako sta skrivala! Zdaj vemo, čegavega pestva Hanka, ta ptica!"

"Bolje tako, morda se bo poprijel dela."

"Saj ni slab fant," so se pogovarjali drugi.

"To hišo je pa naš gospod sezidal, tako se mi zdi; in ker je božja malta vmes, bo držalo, boste videli!" je pritrdil besedo stari Mohor, ključar kresniške cerkve.

Par dni za tem je bila poroka, prav na tiho. Matevž je bil za pričo in njegova Urša je stala zraven s koškom, v katerem je bil spravljen dar za novi par — lep petelin.

VEČNE POČITNICE

Stric: "No, Melhijorček, kaj bi ti rad postal, ko boš velik?"

Melhijorček: "Zidar in učitelj."

Stric: "Oboje hkratu? Zakaj pa?"

Melhijorček: "Zato, ker imajo zidarji počitnice pozimi, učitelji pa poleti."

TREŠČILO JE

A: "Prijatelj, kakšen si pa danes?"

B: "Ni čudno, ko je pa bila taka nevihta!"

A: "Kakšna nevihta? Saj je bilo vso noč mirno."

B: "Seveda je bilo, ampak ne v moji hiši. K ženi sem prišel sinoči bolj pozno!"

A: "Razumem. Treščilo je in te zadelo po glavi . . ."

Zvesta ljubezen

G. Š.

Kodranov Matevž je moral v Srbijo k vojakom. Tisti jesenski dan, ko je odhajal, je veselo vriskal in pel. Zvečer se je ustavil pod oknom Skalnikove Mince. Luna je sijala in zvezde so mežikale, ko sta si prisegala večno ljubezen in zvestobo. Deklica mu je odlomila kar cel vrh rožmarina in mu ga pripela na prsi.

"Vesela bodi, ljubica, čez mesecev devet se zopet vidiva!" je pel Matevž.

In obljubljal ji je, da ji bo vsaj vsak teden enkrat pisal in ji ostal vedno zvest.

Minca mu je verjela, skozi solze se mu je nasmehnila, ko je odvriskal po vasi.

Ej, Matevž je bil fant! S kastorcem po strani, visok in plečat, a čez pas vitek kakor mestna gospodična, lepega zarjavelega obraza jo je mahal skozi vas in dekletom je bilo hudo zanj, čeprav je ljubil samo Minco, ki so ga ji vse zavidale.

No, Matevž je odšel in tudi drugi rekruti in vas je ostala tiha

* * *

"Ti, Picek, za vsako Matevževo pisanje, ki ga prejme Minca, dobiš od mene merico žganjice!" je hitel v krčmi pri Cekinčku debeli vdovec Veha nagovarjat vaškega sla Picka, ki je ljubil žganje bolj kakor vse, saj bi zanj še dušo dal.

Veha se je nameraval zdaj ženiti pri Minci in če je hotel kaj doseči, je bilo treba predvsem kolikor mogoče zabrisati vsako sled o Matevžu, da bi ga dekle čimprej pozabilo. Zdaj je nagovarjal Veha Picka, ki je nosil pošto.

Picek se ni mogel ustavljati izkušnjavi, zlasti še, ker je dobrodušni in bogati Veha takoj zanj naročil kar dve merici žganjice in mu stisnil v roko desetak, ki je pomenil za Picka že veliko premoženje, saj je bil zanj največji denar dvodinarski novec, vse drugo mu je sproti pobrala njegova dobra ženica, ki je morala skrbeti za živež petim otrokom.

In Veha se je res pričel kar na lepem ženiti pri Minci, ki ga je zavračala, a njena mati je bila takoj drugih misli in svarila jo je:

"Veha je bogat mož, denarja ima mnogo. Dobro vse premisli! Tvoj Matevž ti nikoli ne piše in ti tudi ne bo. Tam v južnih krajih se je zagledal v kako temnooko Srbijanko, saj pravijo, da so lepa dekleta doli in tudi bogata vse drugače ko pri nas. Bodi vendar pametna in odloči se za Veho!"

Deklica ni hotela o svojem novem ženinu ničesar slišati in je samo čakala, da ji piše Matevž.

Minevali so tedni in že je poteklo nekaj mesecev, a od Matevža ni bilo pisanja. Kako naj tudi pride, če je Veha vsak dopis prestregel in plačal Picku zanj merico žganja.

Veha je bil vesel, Picek pa srečen in zadovoljen, saj se ga je zdaj večkrat lahko naluckal.

Matevž se je naveličal večnega pisarjenja, ki je ostalo brez vsakega odgovora, in je umolknil.

"Kako bo pa zdaj, ker ni več nobenega pisma?" je Picek zaskrbljeno vprašal Veho.

"Včasih ti ga bom že še privoščil kako merico", ga je poslednji potolažil in se smejal.

A ta merica je bila vedno redkejša, kajti Veha se je čutil pri Minci vedno bolj domačega in že je skrivaj upal, da bo postala njegova žena še prej, preden bo prišel Matevž od vojakov.

Ker je pritiskala na Minco tudi mati, si ni vedela drugače pomagati, da je obljubila, da se bo odločila do velike noči, a dotlej naj jo puste pri miru. Sama pa je skrivaj upala, da morda pride Matevž vendarle za praznike domov.

* * *

Zapeli so velikonočnico zvonovi; vse je že zelenelo in se veselilo, le Minca je šla žalostna tisto soboto k procesiji.

Zaplavalo je pod nebom mogočno bandero, ki so ga nesli trije domači fantje. Daleč za banderom je stopala Minca, ki se je po naključju ozrla v fante. Zastala ji je noga. Srednji med nosači je bil vendar njen Matevž, ki je ponosno korakal in se ni ozrl ne na desno ne na levo. Seveda je bil on. Sicer je imel njegov obraz še bolj zdravo zarjavelo barvo, a drugače je ostal neizpremenjen.

Res je Matevž prišel za praznike domov. Pri vojakih so ga radi imeli, saj ni bil cmerga, vse je naredil z veseljem in kmalu je bil priljubljen pri svojih višjih. Za veliko noč so mu dovolili, da je smel domov. Tega je bil silno vesel, kajti Minco je imel res rad in radoveden je bil, kaj se je zgodilo, da ni od nje ne duha ne sluha. Pisal pa ni nikomur, da pride, niti materi, saj si je mislil, da se lahko še kaj preokrene, in zato je rajši molčal. Ko je prišel domov, ga je mati vsa vesela objela. In spet je nosil bandero kakor vsako leto.

Ko se je Matevž po procesiji vrnil domov, je potrkala Pickova žena Mica.

"Kaj pa vi, Mica?" se je začudil mladenič.

Ženica je zaihtela:

"Ta moj stari norec! Lepo te prosim, odpusti mu, sicer bo še ob ta svoj kosec kruha! Tisti Veha ga je pregovoril, da mu je za žganje nosil tvoja pisma, ki si jih pisal Minci. Danes te je moj stari videl. Od samega strahu se je napil in mi izjecljal, kaj je storil. Zavoljo mene in dece se usmili, saj veš, pet otrok imam!"

Matevž se je veselo nasmehnil:

"Je že dobro, Mica! Če bi ne bilo zavoljo vas, bi že pokazal Vehi, pa bi moral tudi Picek trpeti, zato naj bo!"

Že jo je mahnil k Minci.

Ko ga je Minca zagledala, je prebledela in naredila užaljen obraz, mati ga pa sploh ni pogledala.

"No, no, saj ni tako hudo!" je hitel Matevž.

"Tisti Veha je prestregel vsa moja pisma, da boste vedeli, mati, kako je pošten tisti ženin! Če ga Minca ni marala, naj bi jo pustil lepo pri miru, ne pa z zvijačo izkušal doseči njeno ljubezen!"

Minca je zastrmela, a mati zazijala, saj je neomahljivo verovala v Veho in ga smatrala za največjega poštenjaka.

Zvečer pa je stal Matevž spet pod oknom in šepetal svoji Minci o ljubezni. Pravil ji je o lepih južnih krajih in ji obljubil, da se kmalu vrne in jo povede pred oltar.

Povest starega Gašperja

A. S.

Ko je Erženovemu Matijčetu umrla mati, ni imel več obstanka v rodni vasi. Prodal je hišico in tistih nekaj njivic, pa odpotoval v Ameriko. Vse to Matijčetovo posestvice je kupil čudaški napol gosposki, že prileten tujec. Z vaščani ni prav nič občeval; v postrežbo je imel le staro Brdajsevo Katro.

Od te Katre sem zvedel, da ima stari Gašper silno dosti knjig in da je njegovo edino veselje čitanje. Premišljal in preudarjal sem, kako bi mogel s tem čudaškim Gašperjem skleniti znanje.

Neke nedelje popoldne sem se kar odločil, da ga obiščem. Z vso vljudnostjo, kolikor sem je bil zmožen, sem ga prijazno pozdravil in se opravičeval, da ga motim pri branju. Zelo je bil iznenaden, ko sem mu povedal svojo željo, da bi si rad izposodil pri njem kake knjige. Gašper se je nasmehnil in mi rekel: "Veseli me, veseli, ti mladi prijatelj, da tudi ti rad bereš. Kar imam v zalogi, ti radevolje posodim."

V začudenje vseh vaščanov sva z Gašperjem postala najboljša prijatelja. Sleherno nedeljo in včasih tudi ob delavnikih sem bil njegov vasovalec. Ko sva se enkrat prav po domače razgovarjala, me je kar na kratko vprašal: "Ti, Tone, ali si že kaj zaljubljen?"

Spravil me je s tem vprašanjem zelo v zadrego, kar je takoj opazil. Zato mi je le rekel: "No, saj mene to nič ne briga. Če si zaljubljen, bodi zelo previden! Povedal ti bom zgodbo, ki pa jo obdrži zase!"

Iz njegovega pripovedovanja vam torej napišem to zgodbo.

*

Gašper Korenčan, železniški uradnik, je nekaj let živel v največjem zadovoljstvu s svojo lepo soprogo Matildo.

Naenkrat pa so ga premestili v oddaljen kraj. Moral se je začasno posloviti od svoje ženice. Tolažil jo je, kakor je vedel in znal, da bo čimprej vse uredil, da bo prišla za njim.

Prav ta premestitev je postala za oba največje gorje. Nekega dne je prejel pismo od svojega tovariša, ki mu je na kratko pisal, da zahaja k njegovi Matildi neki inženjer. Ne da bi Gašper vse to natančno preiskal, je kratkomalo odpovedal službo in se odpeljal v Ameriko. Njegova Matilda je zvedela za možev odhod šele pozneje, ko je bil Gašper v Ameriki.

Prejokala je dneve in noči ob svoji komaj triletni hčerki. Bila je namreč popolnoma nedolžna. Njeno nezvestobo si je sam izmislil Gašperjev hinavski prijatelj Lesjak, ki se je nekoč zaman ženil pri Matildi.

Od tistega časa je minilo polnih dvajset let. Medtem je že umrla nesrečna Matilda. Sirota je morala služiti, da je preživljala hčerko. Še preden je umrla, je prejela od hudo bolnega Lesjaka skesano pismo, naj mu odpusti, ker ji je on s svojo peklensko zlobo uničil življenje. Nesrečna Matilda je na smrtni postelji izročila to izjavo svoji že 18letni hčerki z besedami: "Zalika, to pismo ti izročam, ker druge dote ti ne morem dati. Ako se povrne kdaj tvoj oče, oddaj mu to."

*

Korenčanova Zalika je bila v neki ljubljanski trgovini za blagajničarko. Ker je bila prikupna in marljiva, so jo vsi radi imeli.

Vedno in vedno je poizvedovala za svojim očetom. Naposled pa je izvedela zanj po srečnem naključju.

V to trgovino je prihajal dostikrat tudi premožni Jazbec. Tako se je nekoč oglasil v trgovini v velikem tednu. Ker sta se s trgovcem dobro poznala, ga je ta kajpak vedno vpraševal, kaj je novega v njegovem kraju. Pa mu je Jazbec pripovedoval o novem čudaškem meščanu Gašperju. Zalika je seveda to čula in začela razmišljati, ali ne bi morda bil ta čudak njen oče . . .

Še preden je Jazbec odšel, je stopila k njemu, pa ga vprašala, kako se piše trški čudak.

Zvedela je vse. To je njen oče . . . Prav ničesar ni o tem nikomur omenila, a njen sklep je bil že storjen: na veliko soboto se odpelje k očetu.

*

Stari Gašper je sedel na veliko soboto pred svojo hišico in čital časopis, ko ga je nenadno pozdravila brhka gospodična.

"Oprostite mi, da vas nadlegujem. Prosim vas, ali bi hoteli prečitati tole pismo?"

Komaj je stari Gašper prebral pisanje, se je hitro dvignil in ves razburjen vprašal mladenko: "Gospodična, ali ste vi poznali gospo Matildo? Kako ste prišli do tega pisma?"

Zalika, ki se ji je zasmilil trpeči oče, je tedaj s solzami v očeh, ponudila roko očetu:

"Oče, srečne praznike vam želim prvič v svojem življenju . . ."

*

Stari Gašper je bil po tistem dogodku kakor izpremenjen. Sleherno nedeljo in sleherni praznik je obiskovala Zalika svojega očeta. Poprej črmerni in čudaški Gašper je postal zgovoren in vesel. Smeje se mi je dostikrat rekel: "Tone, ko umrjem, pa lahko napišeš to zgodbo."

Gašper zdaj že počiva na pokopališču, zato sem lahko opisal te dogodke. Tudi Zalika, ki je zdaj že poročena, mi je to dovolila.

Judovske anekdote

— Kaj? Včeraj ste me prosili podpore, češ, da nimate za obed, danes pa sedite tu in jeste postrv z majonezo?

— Glejte, dragi gospod, vi mnogo govorite, jaz pa tega nimam rad. Kadar nimam denarja, ne morem jesti postrvi. Povejte mi torej, kdaj naj jem postrv?

*

Obtoženec: Stopite bliže. Kako se pišete?

— Jakob Abeles.

— Od kod ste doma?

— Iz Tarnopola.

— Vaš poklic?

— Starinar.

— Vera?

— Saj sem rekel, da se pišem Jakob Abeles, da sem iz Tarnopola in po poklicu starinar. Kaj hočete še več? Kaj mislite, da sem husit.

*

Trgovsko pismo:

— Velecenjeni gospod! Kdo je obljubil plačati do prvega? Vi! Kdo ni držal obljube? Vi! Kdo je lump?

Vaš udani Morie Löbel.

*

Dva Škota in en Žid so šli v Londonu na predavanje, ki je bilo brez vstopnine. Med predavanjem je bila napovedana zbirka. Žid je omedlel, Škota sta ga pa hitro dvignila in odnesla iz dvorane.

*

Židovski berač pride k Rotschildu in pravi: Gospod Rotschild, sam Bog mi je priča, da nisem prišel k vam beračit. Rad bi samo stavil z vami za tisoč kron, da si lahko preskrbim to, česar niti bogati Rotschild ne more dobiti.

— Dobro, je odgovoril Rotschild, — stava je sklenjena. Ta bi bila lepa, da bi jaz ne mogel dobiti nečesa, kar ti lahko dobiš.

— Kar poskusite dobiti od občine ubožno spričevalo.

*

Bil je velik židovski praznik in v sinagogo se je prerival prileten Žid. Na pragu ga je ustavil šames (cerkovnik). Imate plačan sedež? — ga je vprašal.

— Ne, pa ga tudi ne rabim, ker imam v sinagogi bratranca, pa bi mu rad nekaj povedal, potem pa takoj odidem.

Šames mu je vprašujoče pogledal v obraz, malo je pomislil in odgovoril:

— Slepar si, zdi se mi, da hočeš moliti.

*

Predniki Ignaca Forgesa so bili tudi izraeliti. Toda Ignac Forges je katoličan. Ko je prišel mladi Thierfelder snubit njegovo hčerko Vlasto, mu je Forges dejal:

— Ljubi gospod Thierfelder, iz tega pa že ne bo nič. Prvič ste Žid, mi pa kristjani, drugič pa nimate denarja, a to je pri nas Židih glavno.

*

Gospa Pollakova kaže znancu sliko.

— Zelo lepa, milostiva, toda imeti bi morali k nji pendant.

Drugi dan pride gospa v trgovino z umetninami.

— Pendant potrebujem.

— Čemu pa?

— To vas nič ne briga, predrzneš!

*

Žid in Škot sta postala trgovska družabnika. Čez šest mesecev sta se ločila, oba sta bila oslepela, tako sta gledala drug drugemu na prste.

*

V kavarni govore o dražbah umetnin in nekdo pravi: Tudi Rembrandt je na dražbi in Rjepin tudi.

— Da, da, — si misli Rosenzweig pri sosedni mizi, — a Wolf je napovedal konkurz in Lüfter je šel v poravnavo, jaz pa tudi nimam več daleč do konkurza.

OTROŠKA USTA

"Saj niti nisi tako utrujena, kakor sem mislil" je rekel Jožek svoji sestri, ko se je vrnila od poroke domov.

"Zakaj pa naj bi bila utrujena?"

"Saj je vendar hišnica rekla, da si letos polnih šest mesecev za ženinom."

ZVEZDE NA MOŠKEM NEBU

Moški: "Ve ženske ste prave zvezde na moškem nebu."

Ženska: "Da, to bi vam bilo po volji. Zvečer naj bi se prikazale, zjutraj pa zopet izginile."

Veselo Velikonoč vsem vlagateljem in klijentom

— želi —

Metropolitan State Bank

Banka, ki je preiskušena glede varnosti in zanesljivosti

2201 West Cermak Road

CHICAGO, ILL.

TELEFON: CANAL 1955

Uradniki:

JOHN BRENZA, predsednik

STEVEN S. TYRAKOWSKI, podpredsednik

JULIUS C. BRENZA, podpreds. in blagajnik

Direktorji:

JOHN BRENZA, STEVEN C. TYRAKOWSKI,

DR. SYLVESTER A. BRENZA in

JULIUS C. BRENZA.

MARIJA MAGDALENA

(Nadaljevanje s 1. strani)

marveč je večno človeški: sleherno skesano srce more doseči odpuščanje. Ali ni to tako živo danes, kot je bilo nekoč in kakor bo jutri in kaj ni to čudovita tolažba, da ni treba nikomur izmed nas obupati? Da je pripravljena za nas milost, ki more vanjo vsak človek zaupati?

A dajmo, da razumemo zvonjenje velikonočnih zvonov pravilno: prepevajo nam o veselju vstajenja, tistega vstajenja po najhujšem, najbolj požrtvovalnem življenju na svetu. Tega življenja, ki nam je vsem postavljeno za zgled, ne smemo pozabiti in ne smemo postati farizeji, ki obtožujejo, kjer moremo — sledeč najvišjemu zgledu — odpuščati.

"Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo," je dejal Gospod, ko so privedli prešuštnico predenj — in nobena roka se ni dvignila.

Dobro bi bilo, da bi se sredi svojih skrbi polnih dni večkrat domislili teh svetih besed, preden bi izrekli kako obsodbo in bi s tem zavrgli kakega človeka. Nikogar ni med nami, ki bi ne bil zaradi odpuščajoče besede bolj vesel, odrešen in ki se ne bi mogel poboljšati. Sleherni človek more koga osrečiti — ali ni to neskončno bogastvo? Ali ga ne bomo oberoč zajemali? — Res je: trda beseda, ki jo izreče tisti, ki ga ljubimo, nas globoko zadene. In težko nam je, da ne bi obtožili tistega, ki nas rani. Vendar: nihče ni do dna propadel, nikogar nimamo pravice obsojati.

Z vseh cerkva zvonijo zvonovi. Njih pesem oznanja vstajenje, oznanja zaupanje v milost in nalahno zveni iz pesmi spomin: Bodite usmiljeni, da boste usmiljenje dosegli.

Razne novice iz rodnih krajev

Ukradeni jurji

Dvanajst jurjev (12.000 dinarjev) je bilo na skrivnosten način ukradenih zasebniku Karlu Kaplju v Ljubljani iz njegovega stanovanja. Za storilcem manjka vsaka sled.

—o—

Podlegla opeklinam

V celjski bolnici je umrla 75 letna občinska reva Antonija Koroščeva iz Ivance pri Vojniku. Koroščevi se je pri štedilniku vnela obleka, pri čemer je dobila hude opekline, zaradi katerih je bila pripeljana v bolnico, kjer je podlegla. — Prav tako je v celjski bolnici umrla za opeklinami 19 letna služkinja Angela Marko ki se ji je teden poprej pri štedilniku vnela obleka.

—o—

Živa bakla

Obleka se je vnela 80 letnemu preužitkarju Janezu Vogrinu, ko se je grel pri peči. Na srečo so domačini še pravočasno opazili, pritekli in pogasili, oziroma sneli z njega gorečo obleko, vendar je moral Vogrin zaradi močnih opeklin v mariborsko bolnico.

—o—

Žalosten primer

Pleskarski pomočnik Hasan Hoto v Sarajevu se je smrtnonevarno zabodel z nožem v prsa, ker ni mogel najti nobenega dela. Njegova žena je v kuhinji pripravljala kosilo, ko je zaslišala zamolkli padec. Hitela je v sobo, kjer je našla moža ležati na tleh v mlaki krvi.

—o—

Zima v Bosni

Po poročilih iz Bosne in Hercegovine, so bile tam v drugi polovici februarja premnoge ceste zametene, da se ni mogel vršiti promet. Ponekod so bili zameti visoki do osem metrov. V planinah je zapadlo do 2 metra snega in v Banjaluki imajo meter debelo sneženo odejo. Lačni volkovi uganjajo razbojniško početje po gozdovih in so postali strašna nadloga kmetovalcem v planinskih krajih, koder davijo drobnico in v velikih tolpah obkrožajo samotne kmetije.

—o—

Pomanjkanje petroleja

S Krškega poročajo, da je v Spodnjem Posavju veliko pomanjkanje petroleja. Ljudstvo je s tem močno prizadeto, ker je za revnejše sloje elektrika še vedno predraga. Nekateri si pomagajo s tem, da v petrolejske svetilke nalivajo bencin in tako svetijo. Ne zavedajo se pa, kako nevarno početje je to in le čudno je, da se še ni zgodila kakšna nesreča.

—o—

Nesreča šolarja

Pri smučanju se je nevarno poškodoval 9 letni sinček posestnika iz Begunj pri Cerknici Janez Debevc in so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

—o—

Opekel se je

Močno se je opekel po roki France Hočevar, posestnik iz Struge pri Vidmu-Dobrepoljah in je moral iskati pomoči v ljubljanski bolnici.

—o—

Obsojen zaradi maščevanja

Mariborski kazenski senat je obsodil 34 letnega Štefana Žurana iz Sv. Barbare v Slovenskih goricah na štiri mesece strogega zapora,ker je prijavil orožnikom, da je njegov brat zadavil lastnega šest mesecev starega otroka, pa se je potem pokazalo, da je otrok umrl naravne smrti. Štefan je podal lažno izjavo iz maščevanja nad svojim bratom.

—o—

Dve nesreči

Po stopnicah je nesrečno padla 34 letna služkinja Marija Videmšek v Ljubljani in se močno poškodovala, da je morala iskati pomoči v bolnici. — Prav tako je morala v bolnico njena 20 letna stanovska tovarišica Josipina Kunstek, ki se je pri pranju perila močno poparila s kropom.

—o—

Nevarna igrača

Osemnajstletni posestniški sin Milan Donajša iz Partinja si je radovedno ogledoval puško, o kateri ni vedel, da je napolnjena. Naenkrat se je orožje sprožilo in strel ga je zadel v nogo. Odpeljali so ga v mariborsko bolnico.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

VSE SE MU SMEJEJO

A: "Veste, meni je treba reči samo enkrat eno besedo, pa se mi vse ženske nasmejejo."
B: "Kaj ste milijonar?"
A: "Ne milijonar, ampak fotograf."

Odločili smo se!

Da ob 25 letnici naše obrti damo priložnost našim slovenskim gospodinjam v Chicagi, Cicero, Berwynu in vsej okolici, da si poceni nabavijo **VELIKONOČNE JESTVINE!**

ZATO BOMO VELIKI TEDEN prodajali fine doma prekajene ŠUNKE in prave domače KRANJSKE KLOBASE po ..... 20c FUNT
FRIŠNE MLADE PUJSKE S KOŽO, ki bodo dali najbolj okusno pečenko pa po ..... 12c FUNT
SVEŽA JAJCA DIREKTNO S FARME ZA VELIKONOČNE PIRUHE (v skupini 5 ducatov) samo po ..... 20c DUCAT
V ZALOGI bomo imeli tudi vse druge vrste SVEŽE MESO, VSE VRSTE PERUTNINE IN VSE VRSTE ZELENJAVO IN GROCERIJO.

Naročila dostavimo brezplačno na dom!

Obenem želimo vsem odjemalcem in vsem prijateljem in znancem VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE in vse najbolje k VELIKI NOČI!

JOSEPH KUKMAN
SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA
1837 W. CERMAK RD. Tel. Canal 5634 CHICAGO, ILL

Vesele velikonočne praznike želim vsem svojim odjemalcem in prijateljem!

MATH KREMESEC
— SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA —
1919 W. Cermak Rd., Tel. Canal 6319 Chicago, Illinois
Slovenskim gospodinjam se priporočam. Za Velikonoč bomo imeli v zalogi vse vrste prekajeno in sveže meso in vse vrste grocerijo.

ZAHVALA IN VOŠČILO!

Vsem mojim dragim odjemalcem, ki so te dni naročili šunke, želodce in druge stvari za velikonočne praznike, prav iskreno zahvalim in vsem želim prav veselo in zadovoljno Velikonoč! Vsem se priporočam s svojo MESNICO in GROCERIJO tudi skozi leto.

MARTIN ŠENICA
— SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA —
2059 W. 23 Street Telefon Canal 8172 Chicago, Illinois

VESELO ALELUJO IN MNOGO PIRHOV
želim vsem rojakom Slovencem, posebno vsem mojim klijentom!

Anthony J. Darovic
SLOVENSKI ODVETNIK V CHICAGI
Uraduje na:
2209 West Cermak Road
Telefon Canal 5086
in na:
1904 West Cermak Road
Telefon Canal 7130
V pisarni:
RELIANCE FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N, CHICAGO, ILLINOIS
Rojakom iskreno želim, da bi v tekočem letu ne imeli nikakih težav in sitnosti. Za slučaj pa, da pridejo kake težave, tedaj pridite k meni, da Vam pomagam iz njih.

VESELO ALELUJO IN VSE NAJBOLJŠE
k velikonočnim praznikom
želi vsem
JOHN JERICH
— SLOVENSKI NOTAR —
1849 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois

Odrezal se je. — Stari gospod sreča ob potoku dečka v kopalnih hlačkah in ga vpraša: "No, mali, ali znaš tudi plavati." — Deček: "Znam!" — Stari gospod: "Kje si se pa naučil?" — Deček: "V vodi!"

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
želimo vsem rojakom Slovencem in bratom Hrvatom!
PARK VIEW
Wet Wash Laundry Co.
FRANK GRILL, *predsednik*
WE CALL AND DELIVER
1729 West 21st Street Tel. Canal 7172-7173
CHICAGO, ILLINOIS
Obenem naznanjamo, da imamo sedaj najbolj moderno izpopolnjeno pralnico. Inštalirali smo najnovejše stroje. Izdelujemo vse delo doma, kar doslej nismo mogli. Zato Vam jamčimo, da boste pri nas vedno najbolje postreženi. Za naročila nas pokličite na telefon: CANAL 7172—7173.

VESELO ALELUJO IN VESELE PRAZNIKE
želimo vsem našim rojakom in rojakinjam, obenem priporočamo našo moderno slovensko pralnico slovenskim gospodinjam.
— NE POZABITE NAS! —
PILSEN Laundry Co.
J. STAYER in J. STARC, *lastnika*
1158 West 18th Street,
Phone Canal 3500
CHICAGO, ILLINOIS

Prav zadovoljne in vesele velikonočne praznike
želi vsem Slovencem in bratom Hrvatom
LOUIS J. ZEFRAN
PRVI SLOVENSKI POGREBNIK V CHICAGI
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Telefon: CANAL 4611

Vesele velikonočne praznike
želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
WENCEL'S DAIRY
— SLOVENSKA MLEKARNA —
2380-82 Blue Island Ave., Chicago, Illinois
Telefon: Monroe 3673

Vesele in zadovoljne velikonočne praznike
želita vsem
Emil A. Basener
in
Frank P. Kosmach
PRODAJALCA ZEMLJIŠČ — ZAVAROVALNINA VSEH VRST.
REAL ESTATE
2116 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois
Telefon Canal 2138
— SE PRIPOROČATA V NAKLONJENOST —

Vesele velikonočne praznike želi vsem
Philip P. Bliss
Zastopstvo za
vse vrste zavarovalnino
175 W. Jackson Blvd. Chicago, Illinois
Telefon Wabash 3620
Mi specializiramo že dolgo vrsto let poklicno v zavarovalninstvu. Posebno se priporočamo društvam, kakor trgovcem in obrtnikom ter posameznikom za zavarovalnino proti tatvini, ropu itd. Ako ne morete dobiti zadovoljive zavarovalnine in pogojev kje drugje, tedaj sporočite nam, kake vrste zavarovalnine želite in skušali Vam bomo postreči mi.
Zavarujemo proti ognju in sprejemamo vse vrste zavarovalnine.

VESELO VELIKONOČ IN MNOGO PIRHOV
želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem
QUALITY FURNITURE **J. L. Telser** LOWEST PRICES
2107-11 W. Cermak Rd. Chicago
Telefon: Canal 6138
Vsem našim odjemalcem iskrena hvala za patroniziranje v preteklosti in se za isto še nadalje priporočamo.
Kadarkoli rabite pohištva, peč, karpetov in drugih raznih kuhinjskih predmetov, vedite, da je naša trgovina z vsem tem vsak čas najbolje založena, ki Vam nudi vse take predmete po zmerni ceni.
Vabimo Vas, da kadar se mudite v naši bližini, da pridete in si ogledate našo trgovino.

Prav veselo in zadovoljno Velikonoč
želi vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem
John Korenchan
-:- SLOVENSKA GROCERIJA -:-
Vsem svojim odjemalcem najlepšo zahvalo za naklonjenost in obenem se za isto še nadalje priporočam.
2313 So. Lincoln Street, Chicago, Illinois
Telefon Canal 6399

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
vam želijo
Uradniki in Odborniki
Reliance
FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N.
(Poprej: "SLOVENSKI DOM")
1904 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois
Telefon Canal 7130

TO-LE BERITE

Bela ajdova moka po....6c funt
Domače okusno suho meso po .....19c funt
Domače suhe klobase..29c funt

— Naročila dostavljamo po vsej Ameriki po C. O. D. —

Obenem voščimo vsem odjemalcem, prijateljem in znancem v Jolietu in po celi Ameriki VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Martin Gorsich

900 No. Hickory Street, Joliet, Illinois
Telefon 2-2628

Swan Bread

COLUMBIA BAKING CO.

Phone: 2-0552
601 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Vesele in zadovoljne velikonočne praznike
voščim in želim vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

JOSEPH SLAPNIČAR

— SLOVENSKI KAMNOSEK —

Velika zaloga raznovrstnih nagrobnih spomenikov.

527 N. Chicago St. -:- Joliet, Illinois
Telefon 2-4787

Veselo Velikonoč vošči in želi vsem

DR. J. A. ZALAR

SLOVENSKI ZDRAVNIK in KIRURG

Uraduje: 11—12 A. M.; 2—4 in 7—8 P. M. razun ob sredah; ob nedeljah od 10—12 A. M.

Urad na: 351 No. Chicago Street v KSKJ. Domu
Tel. v uradu: 9830 Rez. telefon pa: 9448 in 9044
JOLIET ILLINOIS

VESELO VELIKONOČ
želi vsem!

DR. JOSEPH W. ZELKO

-:- DENTIST -:-

Ordinira od 9. do 12 dop. in od 1. do 5. pop. Zvečer od 7. do 9. in ob nedeljah po dogovoru.

Cor. Chicago & Jackson Sts., Joliet, Illinois
Telefon: 2-1764

RUBY STREET GROCERY & MARKET

A. GREGORICH, lastnik

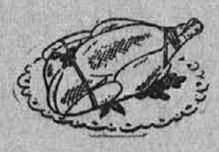

V zalogi imamo vse vrste grocerijo, sveže in suho meso. Izdelujemo okusne doma narejene klobase. — Gospodinjam se priporočamo.—Obenem želimo vsem VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

154 Ruby Street Tel. 6886 Joliet, Illinois

— Pijte vedno —
TEKOČO ZDRAVO PIJAČO
ki jo izdeluje

Allen's Orange Crush Bottling Co.

7 Ohio Street -:- Joliet Illinois
Telefon 6417

Vesele praznike vsem!

TOM MEERS COAL CO.

Zanesljiva postrežba z premogom v vseh slučajih. Vse vrste premog. — Jako nizke cene.

PRIDITE SAMI K NAM, DA VIDITE.

254 Columbia St. Tel. 5441 Joliet, Illinois

Pijte "ROYAL PIONEER" in "ROYAL OKOCIM" i POLO PIVA
ki jih izdeluje

PIONEER BREWING CO.

515 Summit St. -:- Joliet, Illinois
Telefon 4736

Razne zanimivosti

CERKVENA HIERARHIJA V L. 1939

Pred kratkim je izšel papeški letopis, kjer so navedeni o stanju katoliške hierarhije dne 31. decembra 1939 takole:

Sveti kolegij kardinalov ima 57 članov. Hierarhija ima dalje 10 vladajočih patriarhov, 4 naslovne patriarhe, 221 vladajočih metropolitov, nadškofov, 57 vladajočih nadškofov, 940 vladajočih škofov, 772 pravoslavnih metropolitov, nadškofov, škofov in nuncijev, 52 prelatov in opatov, 306 apostolskih vikarjev in 128 apostolskih prefektov.

Pod papeževanjem Pija XII. leta 1939 je bilo ustanovljenih 9 novih nadškofij in škofij, 2 prelaturi, 19 apostolskih vikarijatov in 5 apostolskih prefektur.

Največ škofij od vseh katoliških dežel ima Italija, kjer je 39 nadškofij in 245 škofij. Sledijo Združene ameriške države z 19 nadškofijami in 93 škofijami, dalje Brazilija s 17 nadškofijami in z 81 škofijami, nato Francija, kjer je 17 nadškofij in 70 škofij in slednjič Španija, ki ima 9 nadškofij in 51 škofij. Od misijonskih dežela je na višku Kitajska z 90 apostolskimi vikarijati in 39 apostolskimi prefekturami.

—o—

NENAVADNA REKLAMA

Pred sto leti je neka kosmetična tvrdka hvalila svojo novo lasno vodo na vse pretege, na koncu je pa dodala svarilo: "Varujte se uporabljati ta pripomoček brez rokavic, kajti preko noči bi vam na rokah zrasla gosta dlaka!"

Neka tehnična tvrdka na Dunaju je svoje blago pred nekoliko leti hvalila z besedami: "Naše spojke so ekonomične kakor dobra gospodinja zanesljive kakor bernardinec in neuničljive kakor — davčni urad!"

Orientalski zelenjadarji ponujajo svoje blago tako-le: "Kreša, nežna kreša! Če jo stara ženska zvečer je, se zjutraj dvigne mlada in sveža!"

Originalno reklamo si je dovolila neka tovarna žebljev v Kalkuti. Najela je fakirja, ki se je obvezal da bo sedel in ležal samo na njenih žebljih. Možak dobiva za to lepo plačilo. Napis poleg njegove žebljaste postelje priporoveduje, da leži fakir samo na žebljih te in te tvrdke.

—o—

LADJE V SEVERNEM LEDU

Iz Kopenhagna poročajo: — V morski ožini Kattegatt tiči 15 tovornih ladij v ledu. Nad Velikim Beltom so te dni na 34 vožnjah z letali prevozili v enem dnevu 270 oseb. Dansko letalsko omrežje se je zdaj jako razširilo, tako da niso v redni letalski zvezi samo mesta, kakor Odenhöhe, Aalborg in Esbjerg, marveč tudi oddaljeni otoki, kamor letala zaradi ukinjenega prometa z ladjami prinašajo pošto, živila in zdravila. Posledice ledene zime ljudstvo povsod hudo občuti. Mnogo šol in cerkva so morali Danci zaradi pomanjkanja kuriva zapreti. V Kopenhagnu preudarjajo, ali ne bi zaprli tudi vsa mestna kopališča. Zaradi pomanjkanja kuriva stojijo dolge vrste ljudi pred trgovinami s premogom in čakajo, držeč v rokah vreče in vedra. Več blokov hiš že ni več zakurjenih.

—o—

TUNEL BO DOGOTOVLJEN PRIHODNJE LETO

Chicago, Ill. — Komisar za podzemske ceste, Ph. Harrington, se je zadnjo sredo izrazil, da je novi tunel, ki se je pričel graditi pred 15 meseci, napol dogotovljen ter se pričakuje, da bo dovršen v začetku 1941. Obenem je omenil, da bo imela širša javnost dostop, da si bo graditev tunela lahko ogledala, 30. marca, in sicer na Peoria in Milwaukee. Po novih dveh podzemskih železnicah, namreč pod State st. in Dearborn st., ko boste dograjeni, se bo, kot se pričakuje, vozilo na leto do 100 milijonov potnikov.

VESELO ALELUJO
in vse najboljše k velikonočnim praznikom
želi in vošči vsem

Frank Opeka

Prodajalec in Distributor slavnega
"BLATZ PIVA"
v North Chicago-Waukeganu

Ob dobrem velikonočnem prigrizku ni boljšega kakor vrček dobre "Blatz Pive".

403 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Telefon: North Chicago 1702

PRAV VESELO IN ZADOVOLJNO VELIKONOČ
vsem prijateljem in odjemalcem želijo

ANTON GRDINA IN SINOVI

DVE TRGOVINI S POHIŠTVOM NA:
6017-25 St. Clair Avenue in 15303 Waterloo Road
POGREBNI ZAVOD NA:
1053 East 62nd Street
CLEVELAND, OHIO
Telefon: Henderson 2088

JOHN POTOKAR IN SINOVI

IN NJEGOVI DELAVCI

voščijo in želijo vesele velikonočne praznike vsem Slovencem in Slovenkam. Posebno pa tistim, ki se spominjajo in naročajo naše "DOUBLE EAGLE" izdelke in tako nam pomagajo si služiti pošteno naš kruh. Vsem najprisrčnejša zahvala in se priporočamo še nadalje!

Double Eagle Bottling & Beer Distributing Co.

6511-19 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio
Telefon: Henderson 4629

Vesele velikonočne praznike
želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

THE EDNA DAIRY

J. K., lastnik

6302 Edna Avenue, Cleveland, Ohio
Tel. HEnderson 7963

Veselo Velikonoč želimo vsem rojakom Slovencem!

MILLER'S CAFE

JOHN in MARY MILLER, lastnika
GOSTILNA Z VSAKOVRSTNIMI OKREPČILI

5205 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

Slovencem iz drugih naselbin, ki se mudijo v Clevelandu, se priporočamo, da se ustavijo pri nas.

Vesele velikonočne praznike
želim vsem

TENTH STREET Hardware

Najbolj popolno založena TRGOVINA Z ŽELEZNINO v Waukeganu.

620 Tenth Street,
Tel. Majestic 1986
WAUKEGAN, ILLINOIS

V zalogi vse vrste železnine, pohištvene potrebe, barve, steklo, itd.

Vesele velikonočne praznike in obilo pirhov
želi vsem naročnikom in prijateljem

FRANK OGRIN

Zastopnik listov
"AMER SLOVENCA" in "NOVEGA SVETA"
North Chicago, Ill.

Voščimo vesele velikonočne praznike!

Hladnik's Dry-Goods Store

613 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Phone: North Chicago 753

Se priporočamo vsem rojakom! Svoji k svojim!

Veselo Velikonoč želimo vsem!

Mrs. John Zelenik & Son Tavern

SLOVENSKA GOSTILNA
-:- BLATZ PILSNER BEER -:-

501 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Phone: North Chicago 5871

Se priporočamo rojakom za poset naše gostilne.

Vesele velikonočne praznike in vse najboljše k istim želi vsem

JOHN H. MERLAK

SLOVENSKA GOSTILNA

801 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Phone: North Chicago 5815

Po okusni dobri velikonočni šunki in drugih dobrotah se bo prileglo kozarec dobre pive, ali kaka druga pijača. S to Vam postrežemo mi. Se priporočamo za poset!

Vesele velikonočne praznike in vse najbolje
želi vsem

NEMANIČEV POGREBNI ZAVOD

JOSEPH J. NEMANICH, slov. pogrebnik

611 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Phone: North Chicago 112

Voščimo vesele velikonočne praznike
vsem našim odjemalcem, prijateljem in vsemu narodu!

ČEPON BROS.

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

1039 Park Avenue, North Chicago, Ill.
Phone: North Chicago 2242

Pri nas dobite vedno vse vrste najboljo grocerijo, svežo zelenjavo in vse vrste mesnine.

PRI DOBRIH VELIKONOČNIH JEDILIH
se bo prilegel kozarec pive, vina ali kaj drugega. Te dobrote dobite v naši gostilni!

Copp & Merlock Park Inn Gostilna

SLOVENSKA GOSTILNA

Cor. 11th and Park Ave., North Chicago, Ill.
Tel.:North Chicago 684

NAJBOLJŠE ŠUNKE, VELIKONOČNE PREKAJENE
mesenine in vse kar potrebujete za velikonočne praznike dobite v naši groceriji in mesnici!

Drasler's Groceries & Meats

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

519 Tenth Street, North Chicago, Ill.
Tel.: North Chicago 613

Obenem voščimo vsem odjemalcem in prijateljem Veselo in zadovoljno Velikonoč in obilo pirhov!

Vesele velikonočne praznike želi vsem

JOHN LESKOVEC

HEATING CONTRACTOR

1016 Lenox Avenue, North Chicago, Ill.
Tel.: North Chicago 4483

Se priporoča rojakom za inštalacije furnacev in drugih naprav za gretje stanovanj in hiš.

Veselo Velikonoč in vse najboljše k praznikom
želi vsem

ANDREW OGRIN

SLOVENSKA MESNICA in GROCERIJA

726 Tenth Street, Waukegan, Illinois
Tel.: Majestic 3312

Slovenskim gospodinjam se priporočamo za velikonočne praznike!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
vam žele
Eveletheske banke

The Eveleth National Bank

The Miners National Bank

EVELETH, MINNESOTA

Malo razvedrila

Zakonska ljubeznivost. — Mož je bil na trgu ter je nakupil to in ono za kuhinjo. Žena ga ozmerja: "Vse, kar si kupil, ni nič prida. Prosim te, kakšno meso pa je to? In ta krompir, pa solata? Ti sploh ne znaš ničesar izbrati!" — Mož: "Da, to vem. Najboljši dokaz za to si ti sama!"

* * *

Milan moli. — Milan hodi v četrti razred ljudske šole. Priden je in zvečer vedno na glas opravi svojo večerno molitev. Nekega dne je končal svojo molitev takole: "Ljubi Bog, daj, da bi bil Kotor glavno mesto zetske banovine!" — Začudena ga vpraša mati, kaj naj to pomeni. — Milan: "Veš, šolsko nalogo smo pisali, pa sem se zmotil in napisal, da je Kotor prestolnica zetske banovine."

* * *

Milo za drago. — Narednik: "Vi, Prebil, vi ste največji bedak, kar sem jih kdaj srečal. Ali imate morda še kaj bratov in sestra?" Prebil: "Da, enega brata!" — Narednik: "Ali je ta tudi tako tepo kot vi?" — Prebil: "O, še mnogo večje!" — Narednik: "Kaj pa je po poklicu?" — Prebil: "Narednik pri 3. bataljonu."

* * *

Trda glava. Kaplar: "Gospod kapetan, vaš konj je treščil vašega hlapca s kopitom po glavi." — Kapetan: "Ali je hlapec težko ranjen?" — Kaplar: "Ne, njemu se ni zgodilo nič, ampak si je konj zlomil nogo."

* * *

Pri vojakih. — Narednik: "Redov Pipa, povej, zakaj potrebuje država toliko vojakov?" — Pipa: "Gospod narednik, to sem tudi že sam večkrat premišljeval.

* * *

Sreča v nesreči. — Lenart je bil zavarovan zoper nezgode. Na kolesu se je tako temeljito pobil, da mora ležati zavit v obveze. Njegova žena mu reče nekega dne: "Prav res je sreca, da se ti je to pripetilo. Zavarovalnica nam je nakazala dnevno odškodnino in glej, lahko sem si kupila to-le svileno obleko."

Vesele velikonočne praznike!
Reliable Refrigeration & Electric Service
INŠTALACIJA IN POPRAVLJANJE VSAKOVRSTNIH HLADILNIH IN ELEKTRIČNIH NAPRAV.
505 Grant Avenue Eveleth, Minnesota

Veselo Alelujo želi vsem
THE GOLDEN RULE STORE
A. GOLDBERG, lastnik
RAZNOVRSTNO BLAGO, OBLEKE IN ČEVLJI ZA CELO DRUŽINO.
328 Grant Avenue Eveleth, Minnesota
Telefon 115

Vesele velikonočne praznike
želi Vam vsem
ALVIN Gloyeck, Jr.
SLOVENSKI ODVETNIK
805 South 5th Street,
MILWAUKEE, WIS.

Veselo Velikonoč želi vsem
TYSSEN FLOWER SHOP
Flowers
Cvetlice za vsakovrstne prilike.
Member T. D. S.
419 Pierce Street -:- Eveleth, Minnesota

Veselo Alelujo!
THE PACIOTTI GROCERY
Trgovina najboljših kvalitativnih jestvin.
Točna in zanesljiva postrežba. — Domače suho meso in klobase.
Eveleth, Tel. 239 Minnesota

Veselo Veliko noč želi vsem odjemalcem
BETTER FOODS MARKET
Primozich's
BUTCHER
NAJBOLJŠA MESNICA in GROCERIJA
Doma prekajene šunke in drugo prekajeno meso naša specijaliteta.
511 Grant Ave. Tel. 562 Eveleth, Minn.

VESELO VELIKONOČ
želita vsem
MR. IN MRS. FRANK ERMENC
— SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD —
5325 W. Greenfield Ave., Milwaukee, Wis.
Telefon Mitchell 1331

Vesele velikonočne praznike!
želi vsem
THE PACIOTTI CO.
ZALOGA VSAKOVRSTNEGA LESA — PREMOG — BARVE — ŽELEZNINA
Telephone 564 Eveleth, Minnesota

Vesele velikonočne praznike
želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem
Slovenska cvetličarna
JOHN DOBNICK, lastnik
935 West National Ave.,
MILWAUKEE, WIS.

Vesele velikonočne praznike
želi
KOVANIEMI AUTO SALES
Prodaja Chevrolet avtomobile
217-219 Grant Ave. Tel. 307 Eveleth, Minn.

Vsem našim dragim rojakom Slovencem želim prav veselo in zadovoljno Velikonoč!
DR. JOHN S. STEFANEZ, M. D.
-:- SLOVENSKI ZDRAVNIK -:-
602 South 6th Street, Milwaukee, Wis.

Veselo Alelujo
želi vsem
EVELETH PLUMBING & HEATING CO.
ALEX JOHNSON, lastnik
Telephone 187 Eveleth, Minnesota

Veselo Velikonoč vam želi
MODEL STORE
SAM PRESS
PRODAJAMO ZNAMENITE "MARKS MADE" OBLEKE MODERNE ZA MLADE FANTE IN MOŽE.
Eveleth, Minnesota

Veselo Alelujo
želi vsem!
A. S. HAMMER
GROCERIJA IN MESNICA,
Slaščice — Gasolin in Olje.
Leoneth, Minnesota
Phone 723

Veselo Alelujo
želi vsem
NEMANICH'S GROCERY & SERVICE STATION
SLOVENSKA GROCERIJA, GASOLINSKA POSTAJA in GOSTILNA
Leoneth, Minnesota
Pohne: 515

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
želi vsem
LOUIS POSTUDENŠEK
"RED & WHITE" TRGOVINA GROCERIJE IN MESA
West Eveleth, Minn.
Phone 599

Veselo Velikonoč
želi vsem
RANGE HARDWARE & FURNITURE CO.
M. W. ASSOCIATE TRGOVINA
319 Grant Avenue Tel. 70 Eveleth, Minn.

Veselo Alelujo
želi vsem
GEO. J. BRINCE,
zastopnik
THE HAMM BREWING COMPANY
Eveleth, Minnesota — Telefon 93
Hibbing, Minnesota — Telefon 822

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
želim vsem
DR. W. W. ERICKSON
-:- DENTIST -:-
Gilbert, Minnesota Telephone 131

Veselo Velikonoč
želi vsem
EVELETH FLOUR & FEED CO.
AXEL SAARIKOSKI, lastnik
Zaloga moke, raznih krmil, žito in semena.
Eveleth, Minnesota
Telephone 656

Vesele velikonočne praznike vsem
LESTER SAGEN
ZALOGA POHIŠTVA — ŽELEZNARNA
BLAGO NAJBOLJŠE KVALITETE
Eveleth, Minnesota

Vesele velikonočne praznike!
Philip's Standard Service Coal Co.
COAL
NAJBOLJŠA KVALITETA
Phone 660
Fayal Road Eveleth, Minnesota

"AMERIKANSKI SLOVENEC"
toplo priporoča vsem svojim prijateljem in naročnikom, da patronizirajo trgovce in obrtnike, ki oglašajo v tem listu!

Veselo Alelujo in mnogo pirhov vam želi trgovina
MASINTER BROS.
— OBLAČILNICA —
NAJBOLJ SLOVEČA TRGOVINA Z OBLEKAMI V MINNESOTI.
Eveleth, Virginia,
MINNESOTA

Veselo Alelujo!
FULLERTON LUMBER CO.
VSAKOVRSTEN GRADBENI MATERIJAL IN BARVE
Eveleth, Telefon 49 Minnesota

Veselo Velikonoč!
želi
RESMAN'S SHOE STORE
TRGOVINA in POPRAVLJALNICA VSAKOVRSTNIH ČEVLJEV
420 Pierce Street Tel. 699 Eveleth, Minnesota

Vesele velikonočne praznike želi vsem
SHEA HARDWARE
T. E. MARTIN, lastnik
VSE VRSTE ŽELEZNINA — ELEKTRIČNE POTREBŠČINE IN VSE VRSTE POPRAVILA.
Telephone 58-W Eveleth, Minnesota

VESELO ALELUJO
želi vsem
Otto R. Nelson
PREMOG
PESEK
GRAMOZ
COAL
216 Grant Avenue
EVELETH, MINNESOTA
Telephone 160

Veselo Velikonoč!
JARVEY'S HARDWARE & FURNITURE
Prodajamo "STEWARD WARNER" refrigeratorje, "THOR" pralne stroje — "GOLD SEAL" preproge in najboljše pohištvo.
114 Grant Avenue Eveleth, Minnesota

Veselo Alelujo
želi vsem
GRAHAM FUNERAL HOME
Eveleth, Minnesota — Telefon 47
Virginia, Minnesota — Telefon 46

Veselo Velikonoč!
A. F. CHERNE & SONS
RAZNOVRSTNE OGREVALNE NAPRAVE IN "IRON FIRE MAN" PEČI, "STOKERJI" IN PEČI NA OLJE.
211 Grant Avenue, Eveleth, Minnesota

Vesele velikonočne praznike vsem!
HENDRICKSON'S BAKERY
PEKARNA NAJBOLJŠEGA KRUHA
418 Monroe Street Tel. 112 Eveleth, Minn.